

REGIJSKI NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB POJAVU EPIDEMIJE OZIROMA PANDEMIJE NALEZLJIVE BOLEZNI PRI LJUDEH NA OBMOČJU PODRAVSKE REGIJE

VERZIJA 2.0

	ORGAN	ODGOVORNA OSEBA
Izdelal	IZPOSTAVA URSZR PTUJ	Dragomir MURKO VODJA
Obravnaval In sprejel	ŠTAB CZ ZA PODRAVJE Številka: 8420-7/2018-179 Dne: 4.9.2020	Dragomir MURKO Poveljnik CZ za Podravje
Skrbnik	IZPOSTAVA URSZR PTUJ	Dragomir MURKO Višji svetovalec

Kazalo

1. POJAV NALEZLJIVIH BOLEZNI PRI LJUDEH	4
1.1 Uvod	4
1.2 Vrsta, oblika in značilnosti nalezljivih bolezni	4
1.3 Viri in poti širjenja nalezljivih bolezni pri ljudeh	4
1.4 Pogostost pojavljanja nalezljivih bolezni na območju Podravske regije	5
1.5 Možen potek in pričakovan obseg pojavljanja nalezljivih bolezni pri ljudeh	6
1.6 Verjetnost nastanka verižnih nesreč	7
1.7. Sklepne ugotovitve	8
2. OBSEG NAČRTOVANJA	9
2.1 Temeljne ravni načrtovanja	9
3. ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	11
3.1 Temeljne podmene načrta	11
3.2. Zamisel izvedbe zaščite, reševanja in pomoči	12
3.2.1. Koncept odziva ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh	12
3.3. Uporaba načrta	13
4. SILE IN SREDSTVA ZA ZRP TER VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA	14
4.1 Organi in organizacije, ki lahko sodelujejo pri izvedbi nalog iz regijske pristojnosti	14
4.1.1. Regijski organi	14
4.1.2. Sile za zaščito, reševanje in pomoč na regijski ravni	14
4.1.3. Gasilske enote	14
4.1.4. Enote ter službe društev in drugih nevladnih organizacij	15
4.1.5. Enote, službe ki jih organizirajo državni organi	15
4.2 Materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta	15
4.3. Regijske rezerve materialnih sredstev za ZRP	16
4.4. Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta	16
5. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	17
5.1 Opazovanje in spremljanje širjenja nalezljivih bolezni pri ljudeh	17
5.2 Obveščanje pristojnih organov in služb v Podravski regiji	17
5.3 Obveščanje splošne javnosti	18
5.4 Obveščanje prebivalcev na okuženem in ogroženem območju	18
6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV ZA ZRP	19
6.1 Aktiviranje regijskih organov vodenja in sil ZRP njihovih strokovnih služb	19
6.2 Aktiviranje sredstev pomoči	20
7. UPRAVLJANJE IN VODENJE	20
7.1. Organi in njihove naloge	20
7.1.1. Poveljnik CZ za Podravje	20
7.1.2 Izpostava URSZR Ptuj	21
7.1.3. Policijska uprava Maribor	21
7.1.4. Nacionalni inštitut za javno zdravje, Območna Enota Maribor	22
7.1.5. Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Območni Urad Ptuj	22
7.1.6 Zdravstveni inšpektorat RS, OE Maribor in Murska Sobota	22
7.1.7. Nevladne in druge organizacije	23
7.1.8. Enote in službe, ki jih organizirajo državni organi	23
7.3 Organizacija zvez	24
8. ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	25
8.1 Splošni in posebni ukrepi za preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni pri ljudeh	25
8.1.1 Posebni ukrepi	25
8.1.2 Drugi ukrepi s katerimi se omeji svoboda gibanja	27
8.1.3 Drugi ukrepi	27
8.2. Zaščitni ukrepi in naloge zaščite, reševanja in pomoči	27
8.2.1 Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi	28
8.2.2 Biološka zaščita	29
8.2.3 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč	30
8.2.4 Pomoč ogroženim in prizadetim prebivalcem	31
8.2.5 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje	33
9. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA	34
10. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	35
10.1 Pomen pojmov	35
10.2 Razlaga okrajšav	36

11. SEZNAM PRILOG IN DODATKOV	37
11.1 Skupne priloge	37
11.2 Posebne priloge	37
11.3 Skupni dodatki	37
11.4 Posebni dodatki	38

1. POJAV NALEZLJIVIH BOLEZNI PRI LJUDEH

1.1 Uvod

Regijski načrt zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh v Podravju, verzija 2.0, je izdelala Izpostava URSZR Ptuj na osnovi sprejetega temeljnega (državnega) načrta, ki je bil spremenjen in dopolnjen na podlagi izkušenj v času epidemije COVID-19 (marec - maj 2020). Je nadgradnja Regijskega načrta zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh v Podravju, verzija 1.0.

Iz regijske ocene ogroženosti ob pojavu nalezljivih bolezni pri ljudeh je razvidno, da tudi v Podravju, tako kot na območju celotne Slovenije, obstaja nevarnost za pojav epidemije oziroma pandemije posamezne nalezljive bolezni pri ljudeh. V regijski oceni ogroženosti so zbrani podatki o splošnih značilnostih, vrstah, poteh prenosa nalezljivih bolezni, obsegu, načinih in verjetnosti pojavljanja ter sistemu spremljanja nalezljivih bolezni pri ljudeh.

Regijski načrt zaščite in reševanja ob pojavu nalezljivih bolezni pri ljudeh v Podravju je izdelan za primer razglasitve epidemije ali pandemije posamezne nalezljive bolezni pri ljudeh v Podravju, ko je treba poleg služb v zdravstveni dejavnosti in drugih služb uporabiti tudi regijske sile in sredstva za ZRP.

1.2 Vrsta, oblika in značilnosti nalezljivih bolezni

Nalezljive bolezni povzročajo patogeni organizmi, kot so bakterije, virusi, zajedavci, glive in plesni. Povzročajo nastanek in razvoj bolezni pri živalih in človeku. Nalezljive bolezni se prenašajo po zraku, s hrano in vodo ter z neposrednim stikom ali posredno, prek predmetov in površin. Prenašajo se s človeka na človeka ali z živali na človeka. Nalezljiva bolezen je posledica interakcije med biološkim agensom, gostiteljem in okoljem. Pogoji za začetek procesa so ustrezna izpostavljenost kužnemu agensu, skupek dejavnikov v okolju, ki omogočajo razvoj bolezni, in sprejemljiv gostitelj. Možnosti, da se nalezljiva bolezen širi v populaciji, so odvisne od verjetnosti prenosa med okuženo in dovzetno osebo, frekvence stikov v populaciji, od trajanja infektivnosti in deleža oseb v populaciji, ki so še imune oziroma neodzivne na okužbo.

Ločimo med okužbo in boleznijo.

- Okužba je posledica stika občutljivega gostitelja z morebitnim patogenim mikroorganizmom. Vir za večino okužb človeka je drug človek pa tudi živali in neživo okolje, kar pomeni, da je izpostavljenost občutljivega posameznika okuženemu človeku ali živali oziroma okolju najpomembnejši dejavnik za pojav okužbe.
- Bolezen je eden izmed mogočih izidov okužbe, njen razvoj pa je odvisen tako od virulence agensa kot od dovzetnosti gostitelja.

1.3 Viri in poti širjenja nalezljivih bolezni pri ljudeh

Nalezljive bolezni se širijo, kadar obstajajo pogoji za prenos mikroorganizma in se okužba lahko prenaša na dovzetne osebe. Okužbe se lahko pojavljajo množično, in sicer v obliki izbruhov, kopičenj, epidemij oziroma tudi pandemij.

Izbruh je pojav več primerov nalezljive bolezni kot pričakovano na določenem območju, v določenem časovnem obdobju in v določeni skupini ljudi

Epidemija nalezljive bolezni je pojav nalezljive bolezni, ki po času in kraju nastanka ter številu prizadetih oseb presega običajno stanje in je zato potrebno takojšnje ukrepanje.

Pandemija je pojav posamezne nalezljive bolezni, ki se v obliki epidemij pojavlja v več regijah, državah in celinah. Pandemija se pojavi, ko povzročitelj nalezljive bolezni, ki je do tedaj krožil med prebivalstvom,

postane sposoben okužiti veliko število ljudi, se širiti med ljudmi zaradi nizke ali neobstoječe odpornosti in povzroči bolezen pri večini okuženih.

Vir okužbe je oseba ali žival, iz katere kužni agens pride neposredno ali posredno na gostitelja.

Poti prenosa nalezljive bolezni

Nalezljive bolezni se lahko prenašajo:

- z neposrednim prenosom: neposredni stik (spolno prenesene bolezni, influenza), kapljični prenos (meningokok, ošpice) in prenos iz matere na plod ter
- s posrednim prenosom po zraku: prašni delci (ošpice), z okuženo vodo in hrano (hepatitis A), ob stiku s predmeti ter z vektorji oziroma prenašalci (klopi, komarji).

Skupine bolezni glede na povzročitelja in najverjetnejšo pot prenosa

Glede na povzročitelja in najverjetnejšo pot prenosa se nalezljive bolezni delijo v naslednje skupine:

- črevesne (nalezljive driske, griža, hepatitis (nalezljiva zlatenica), trebušni tifus, paratifus, otroška paraliza, kolera in okužbe s črevesnimi zajedavci),
- respiratorne (angina, gripa, pljučnica, tuberkuloza, meningitis, škrlatinka, ošpice, mumps, rdečke, norice, oslovski kašelj in davica),
- zoonoze (steklina, mikrosporija, bolezni, ki jih povzročajo zajedavci (toksokarija, trakuljavost), slinavka, vranični prisad, salmoneloza, kampilobakterioza in jersinioza),
- bolezni kože in sluznic (garje, herpes, gnojne okužbe kože ter glivične okužbe kože in nohtov, sifilis in gonoreja, aids, klamidioze, hepatitis B in C),
- transmisivne (pegavica, povratna mrzlica, rumena mrzlica, denga, malarija, borelijoza in klopni meningoencefalitis),
- bolezni, ki se prenašajo s krvjo (AIDS, hepatitis B in hepatitis C).

1.4 Pogostost pojavljanja nalezljivih bolezni na območju Podravske regije

Nalezljive bolezni so najpogostejše bolezni v populaciji. Po ocenah vsak prebivalec vsako leto enkrat do desetkrat zbolí za akutno okužbo dihal in vsaj enkrat za akutno črevesno okužbo. Vse bolj pomembne in pogoste so transmisivne nalezljive bolezni, ki jih prenaša mrčes. Zaradi številnih potovanj po svetu so vse pogostejše tudi vnesene nalezljive bolezni, ki jih pri nas sicer nimamo.

Nalezljive bolezni niso pomembne samo zaradi njihove pogostosti, temveč tudi zaradi možnih trajnih posledic. Agense, ki povzročajo nalezljive bolezni, povezujejo tudi s kroničnimi boleznimi, kot so reaktivni artritis, rana na želodcu, rak, neplodnost ipd.

12.3.2020 ob 18.00 uri je bila v Sloveniji razglašena epidemija nalezljive bolezni SARS-CoV2 (COVID-19)

V Podravski regiji so bile potrjene okužbe s COVID 19 v 8 občinah. Prvi primeri okužb v Podravski regiji so bili potrjeni 15.3.2020 v občinah Hajdina (1), Kidričevo (1) in v MO Ptuj (2).

Po podatkih območne enote NIJZ Maribor je bilo v letu 2017 - 15 izbruhov, v letu 2018 - 10 izbruhov, v letu 2019 - 17 izbruhov različnih nalezljivih bolezni. (UE Maribor, Ptuj, Lenart, Ormož, Slov. Bistrica, Pesnica, Ruše)

leto	Število izbruhov različnih nalezljivih bolezni	Skupaj zbolelih oseb
2017	15	685
2018	10	279
2019	17	779

Prijavljeni primeri nalezljivih bolezni na območju NIJZ Območne enote Maribor:

leto	Število prijav	Število prijav UE Ptuj in Ormož
2017	12.443	3.570
2018	8.261	2.249

leto	Število prijav	Število prijav UE Ptuj in Ormož
2019	7.234	1.788

Prijavljeni primeri umrlih za nalezljivo boleznijo na območju NIJZ Območne enote Maribor:

leto	Število
2017	35
2018	29
2019	15

Vir: NIJZ OE Maribor; Gibanje nalezljivih bolezni v Mariborski regiji v letih 2017, 2018, 2019

Tabela 1. Gibanje nalezljivih bolezni v letih 2014-2019 v regiji, (UE Maribor, Ptuj, Lenart, Ormož, Slov. Bistrica, Pesnica, Ruše) Vir: NIJZ OE Maribor; Gibanje nalezljivih bolezni v Mariborski regiji

2014		2015		2016	
Bolezen	Štev.prijav	Bolezen	Štev.prijav	Bolezen	Štev.prijav
enterocolitis	2096	strept.angina	2729	strept.angina	3146
varicella	1860	enterocolitis	2525	enterocolitis	2495
strept.angina	1703	varicella	1462	varicella	1838
zoster	685	scarlatina	893	norovirus	705
scarlatina	550	zoster	673	zoster	672
lyme er.migr.	522	norovirus	570	scarlatina	645
erizipel	450	lyme er.migr.	536	lyme er.migr.	512
dermatofitoza	302	dermatofitoza	531	erizipel	486
enterovirus	285	erizipel	525	dermatofitoza	453
norovirus	258	enterovirus	463	enterovirus	426

2017		2018		2019	
Bolezen	Štev.prijav	Bolezen	Štev.prijav	Bolezen	Štev.prijav
enterocolitis	2849	strept.angina	2504	strept.angina	1593
strept.angina	2607	varicella	1182	varicella	1467
varicella	1172	lyme er.migr.	921	zoster	574
zoster	637	zoster	612	norovirus	571
lyme er.migr.	624	influenca	485	lyme er.migr.	535
influenca	528	erizipel	410	scarlatina	430
erizipel	491	norovirus	356	influenca	403
dermatofitoza	447	enterobiosis	344	erizipel	310
norovirus	428	scarlatina	319	rotavirus	241
enterovirus	420	campylobact.	194	campylobact.	187

1.5 Možen potek in pričakovan obseg pojavljanja nalezljivih bolezni pri ljudeh

Nalezljive bolezni, ki se lahko pojavijo kot posamezni primeri ali v obliki izbruhov, so:

- driska različnih povzročiteljev (bakterije, virusi, paraziti), zlasti pri ranljivi populaciji (otroci, ostareli, vojaki, turisti, zdravstveno osebje),
- okužbe s hrano in vodo,
- zoonoze,
- legioneloza (hoteli, razpršilci vode, klimatski stolpi, vodometi, bolnišnično okolje),

- oslovski kašelj, norice, ošpice in mumps,
- stafilokokne okužbe (domače in bolnišnično okolje, oddelki za novorojenčke ter kirurški oddelki),
- streptokokne okužbe – angina (otroci, v vojašnicah in bolnišnicah),
- okužbe, ki jih povzročajo virusi influence, respiratorni sincicijski virus in drugi povzročitelji akutnih okužb dihal.

Število zbolelih je odvisno od številnih dejavnikov, med njimi od vrste mikroba, deleža neimunih prebivalcev, načina širjenja bolezni itn.

V Podravju lahko pričakujemo:

1. pojav nalezljivih bolezni pri ljudeh (epidemija ali pandemija) večjega obsega.

V današnjem času se človeštvo spopada s porajajočimi se nalezljivimi boleznimi, katerih incidenca narašča ali pa predstavlja tveganje za porast bolezni v prihodnje.

To so nove bolezni, ki jih povzročajo novoodkriti mikroorganizmi (SARS, ebola, novi koronavirus (SARS, CoV, MERS-CoV), nove nalezljive bolezni, ki nastanejo zaradi spremembe poznanih mikrobov (pandemska influenza AH1N1 iz leta 2009, aviarna influenza AH7N9), znane nalezljive bolezni, ki se širijo na nova zemljepisna območja (denga, West Nile (virus zahodnega Nila), čikungunja), že znane bolezni, ki postanejo ponovno problem zaradi odpornosti na zdravila (tuberkuloza, meningokokni meningitis), bolezni, ki so povezane z zaužitjem hrane, bolezni, ki so povezane s preskrbo z neakovostno pitno vodo, ali bolezni, ki se znova pojavijo zaradi prenehanja izvajanja javnozdravstvenih ukrepov (bolezni, proti katerim cepimo, na primer ošpice in otroška paraliza). Posebno vrsto nevarnosti predstavlja namerno oziroma nenamerno širjenje bioloških agensov (antraks, koze itn.).

Pojav epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh ni le pomembna javnozdravstvena težava, temveč tudi širša družbena težava, v izjemno veliki razsežnosti pojava pandemije namreč lahko zbolijo 25 – 45 odstotkov populacije. Množični izbruh nalezljive bolezni lahko spremlja tudi visoka stopnja umrljivosti.

2. pojav nalezljivih bolezni pri ljudeh (izbruh ali epidemijo) kot posledico naravne ali druge nesreče

Ob naravnih in drugih nesrečah se lahko zelo hitro poslabšajo osnovne življenjske razmere, zato je posledično višje tveganje za pojav in širjenje nalezljivih bolezni pri ljudeh predvsem ob potresih, poplavah, nevarnih boleznih pri živalih, nesrečah z nevarnimi snovmi, terorističnih napadih... Ob tovrstnih nesrečah poteka ukrepanje skladno z načrti zaščite in reševanja glede na nesrečo, glede na razmere (potres, poplava). V primeru sočasnega pojava nalezljive bolezni pa aktivnosti odziva na nalezljivo bolezen vodi in usklajuje minister pristojen za zdravje

Poleg nalezljivih bolezni obstajajo tudi številne druge nevarnosti za zdravje pri ljudeh, ki lahko zaradi svojega obsega ali resnosti ogrozijo zdravje ljudi. Med take nevarnosti sodijo tudi dogodki, povezani s hrano oziroma krmo.

Zagotavljanje varnosti živil v RS določata zakonodaja Unije – Uredba (ES) št. 178/2002 ter uredbe s področja higiene živil ter nacionalna zakonodaja. Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin je v sodelovanju z Ministrstvom za zdravje in NIJZ pripravila **Načrt ukrepov za obvladovanje nenavadnih dogodkov, povezanih s hrano oziroma krmo**. Dokument opredeljuje postopke sodelovanja vseh pristojnih organov na področju varne hrane in krme ter javnega zdravja, še posebej epidemiološke službe, pri identifikaciji tveganj in obvladovanju nenavadnih dogodkov, ki predstavljajo tveganje za zdravje ljudi.

1.6 Verjetnost nastanka verižnih nesreč

Glede na pričakovane posledice naravnih in drugih nesreč v regiji da se ob pojavu nesreče pojavi nalezljiva bolezen ali obratno. V obeh primerih izvajamo ukrepe preprečevanja nastanka oziroma širjenje nalezljive bolezni.

Tako v Podravski regiji lahko pride do pojava nalezljivih bolezni sočasno ob:

- **potresu z močnimi poškodbami (intenzitete VIII EMS ali več):** območje regije spada v VII stopnjo ogroženosti,
- **katastrofalnih poplavih:** ravnice ob Polskavi, Dravinji in Pesnici, Drava nad in pod Ptujem,...,
- **jedrski nesreči:** predvidenih območij za sprejemališča v naši regiji ni planiranih,
- **pojavo posebno nevarnih bolezni živali:** ljudje se lahko okužijo z zoonozami pri neposrednem stiku z živalmi in z uživanjem kontaminiranih živil, ki izvirajo od okuženih živali;
- **uporabi orožij ali sredstev za množično uničevanje v teroristične namene oziroma terorističnem napadu s klasičnimi sredstvi oziroma terorističnem napadu s klasičnimi sredstvi (uporaba biološkega orožja)** – ogrožena so območja kritične infrastrukture;
- **nesrečah z nevarnimi snovmi**–število virov tveganja se spreminja večkrat letno. Po podatkih iz julija 2020 so/je v Podravski regiji en (1) vir večjega tveganja in 0 virov manjšega tveganja(vir: [ARSO SEVESO](#)).

Ob tovrstnih nesrečah poteka ukrepanje skladno z načrti zaščite in reševanja glede na nesrečo, glede na razmere (potres, poplava). V primeru sočasnega pojava nalezljive bolezni pa aktivnosti odziva na nalezljivo bolezen vodi in usklajuje minister pristojen za zdravje.

Pojav nalezljivih bolezni lahko povzroči večjo odsotnost od pouka, z dela in v transportnem sistemu ter drugih službah, na primer v zdravstvu, šolstvu, policiji, vojski, socialnem varstvu in gospodarstvu, kar ima lahko velik vpliv na vsakdanje življenje in poslovanje ter na nacionalno in globalno ekonomijo. V času pojavljanja nalezljivih bolezni se zelo povečajo obiski v zdravstvenih ambulantah in potrebe po sprejemu v bolnišnice. Delovanje celotnega zdravstvenega sistema bo močno oteženo, saj se lahko pričakuje tudi večja obolevnost med zaposlenimi v zdravstvenem sistemu.

1.7. Sklepne ugotovitve

Pojav nalezljive bolezni je realna grožnja, ki predstavlja veliko obremenitev vseh sektorjev družbe, s poudarkom na zdravstvenem sistemu.

Nalezljiva bolezen se lahko širi zelo hitro in v valovih, dolžino in trajanje vsakega vala ni vedno mogoče napovedati in je lahko povezana z visoko stopnjo obolevnosti in umrljivosti.

Obseg nalezljive bolezni in starostne skupine, ki jih bo pandemija najbolj prizadela, ni mogoče vnaprej predvideti.

Pojav epidemije ali pandemije nalezljivih bolezni pri ljudeh ima lahko:

- **politični vpliv:** socialni nemiri, nezadovoljstvo prebivalcev;
- **socialno-varnostni vpliv:** slabši ekonomski položaj prebivalcev in preskrba s hrano, vodo, zdravili ter drugimi dobrinami, kar lahko pripelje do socialnih nemirov. Povečano povpraševanje po dobrinah ima za posledico dvigovanje cen dobrin. Povečano je družbeno breme zaposlenih, pojavijo se lahko ropi zdravil ali zaščitne opreme, osnovnih življenjskih dobrin in premoženja ter ponaredki zdravil in zaščitne opreme;
- **ekonomski vpliv z gospodarsko in ekonomsko škodo:** na eni strani pomanjkanje delovne sile, na drugi strani pa povečanje brezposelnosti zaradi zmanjšanega obsega proizvodnje v industriji, kmetijstvu in pri trgovanju, kar vpliva na bruto domači proizvod;
- **vpliv na kakovost bivanja in družbeno vključenost prebivalstva:** prenehanje izvajanja kulturnih dogodkov in drugih dejavnosti kulture vpliva ne samo na poslabšanje ekonomskega položaja tistih prebivalcev, ki se poklicno ukvarjajo s kulturo ali sodelujejo pri izvajanju kulturnih dejavnosti, temveč ima tudi širše družbene posledice, vključno z zadovoljevanjem socialnih, kulturnih in duhovnih potreb državljanov.

Za učinkovito spopadanje z nalezljivo boleznijo je treba zagotoviti:

- hitro prepoznavanje pojava nalezljive bolezni,
- takojšnje ukrepanje ob pojavi epidemije,
- učinkovito izvajanje ukrepov za omejitev širjenja okužbe,
- učinkovito delovanje zdravstvenega sistema in

- prilagoditev celotne družbe za delovanje v razmerah epidemije/pandemije.

Oznaka	Naslov
PP – 1001	Regijska ocena ogroženosti ob pojavu nalezljivih bolezni pri ljudeh
PP – 1004	Načrt pripravljenosti zdravstva na epidemije/pandemijo nalezljive bolezni v Sloveniji (MZ)
PP - 1007	Načrt pripravljenosti na pandemijo gripe na področju zdravstva

2. OBSEG NAČRTOVANJA

2.1 Temeljne ravni načrtovanja

Temeljni načrt zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh je **državni načrt**, izdelan za primer razglasitve epidemije ali pandemije posamezne nalezljive bolezni pri ljudeh.

Podravska regija je po oceni v razredu ogroženost 4 stopnji ogroženost ter se izdelala celotni načrt ZRP

Regijski načrt zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh je izdelan za primer razglasitve epidemije ali pandemije posamezne nalezljive bolezni pri ljudeh **na območju Podravja ali/in v RS.**

Z **regijskim** načrtom se urejajo

- priprava in izvajanje zaščitnih ukrepov,
- priprava in izvajanje nalog ZRP,
- vodenje sil ZRP,
- usklajevanje in sodelovanje z državnimi organi v regiji ter
- usklajevanje med regijsko in lokalno ravni.

Vse občine so v razredu 3 ogroženosti.

Občine Cirkulane, Destrnik, Dornava, Gorišnica, Hajdina, Juršinci, Kidričevo, Majšperk, Markovci, Ormož, Podlehnik, MO Ptuj, Središče ob Dravi, Sveti Tomaž, Sveti Andraž v Slov. goricah, Trnovska vas, Videm, Zavrč, Žetale v regiji **so** glede na oceno ogroženosti in naloge zaščite in reševanje ob pojavu nalezljivih bolezni pri ljudeh dolžne izdelati posamezne dele občinskega načrta zaščite in reševanja oziroma dokumente, v katerih predvidijo način obveščanja in razdelajo izvajanje zaščitnih ukrepov ter nalog ZRP. Lahko pa izdelajo načrt zaščite in reševanja v celoti.

Občinska uprava izdelava načrt dejavnosti kot dodatek občinskemu načrtu zaščite in reševanja.

V načrtu dejavnosti se določijo:

- ukrepi in naloge
- nosilci za izvajanje ukrepov in nalog
- način izvajanja ukrepov in nalog
- organizacija delovanja
- materialna, finančna in druga sredstva za izvajanje nalog, z namenom, da se zmanjšajo posledice nesreče na izvajanje dejavnosti oz. zagotovi izvajanje dejavnosti čim manj moteno ali omejeno

Župan lahko odloči, da dokumente za izvajanje določenih zaščitnih ukrepov in nalog ZRP izdelajo tudi druge organizacije, zlasti tiste, ki so izvajalci občinskih javnih služb oz. zagotavljajo storitve javnega pomena v občini.

Organizacije, ki opravljajo vzgojno izobraževalno, socialno, zdravstveno ali drugo dejavnost, ki obsega tudi oskrbo ali varovanje 30 ali več oseb, načrtujejo v skladu z občinskimi načrti zaščite, reševanja in pomoči ter načrti dejavnosti.

Preglednica 1: Obveznosti nosilcev načrtovanja

Razred ogroženosti	Stopnja ogroženosti nosilca načrtovanja	Obveznosti nosilcev načrtovanja
1	Zelo majhna	Ni obveznosti.
2	Majhna	Ni treba izdelati načrta zaščite in reševanja, <i>priporočljivo</i> pa je pripraviti del načrta oziroma dokumente, v katerih predvidijo način obveščanja ter razdelajo izvajanje s tem načrtom določenih zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.
3	Srednja	Treba je izdelati del načrta zaščite in reševanja oziroma dokumente, v katerih predvidijo način obveščanja ter razdelajo izvajanje s tem načrtom določenih zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.
4	Velika	Treba je izdelati del načrta zaščite in reševanja oziroma dokumente, v katerih predvidijo način obveščanja ter razdelajo izvajanje s tem načrtom določenih zaščitnih ukrepov in nalog ZRP, <i>priporočljivo</i> pa je izdelati načrt zaščite in reševanja v celoti.
5	Zelo velika	Treba je izdelati načrt zaščite in reševanja v celoti.

Preglednica 2: Število občin v regiji, razvrščenih po razredih ogroženosti ob pojavu nalezljivih bolezni pri ljudeh in podatki o regiji (vir: ocena ogroženosti ob pojavu nalezljivih bolezni pri ljudeh na območju Podravske regije, 2014, ažurirano februar 2017)

Regija/število občin	1. razred ogroženosti občin	2. razred ogroženosti občin	3. razred ogroženosti občin	4. razred ogroženosti občin	5. razred ogroženosti občin	Skupaj število občin	Razred ogroženosti regije
Podravska	0	0	19	0	0	19	4

Preglednica 3: Ogroženost občin zaradi pojava nalezljivih bolezni pri ljudeh

Občina	Površina občine v km ²	Število ljudi	Gostota poseljenosti	Razred ogroženosti
Cirkulane	32,1	2228	69,4	3
Destrnik	34,4	2565	74,6	3
Dornava	28,4	2680	94,4	3
Gorišnica	29,1	3782	130,0	3
Hajdina	21,8	3648	167,3	3
Juršinci	36,3	2314	63,7	3
Kidričevo	71,5	6474	90,5	3
Majšperk	72,8	4027	55,3	3
Markovci	29,8	3925	131,7	3
Ormož	141,6	12.700	89,7	3
Podlehnik	46,0	1852	40,3	3
Ptuj	66,7	22.683	340,1	3
Središče ob Dravi	32,7	2215	67,7	3
Sveti Tomaž	38,1	2177	57,1	3
Sveti Andraž v Slov. goricah	17,6	1201	68,2	3
Trnovska vas	22,9	1239	54,1	3
Videm	80,0	5496	68,7	3
Zavrč	19,3	1460	75,6	3
Žetale	38,0	1333	35,1	3
SKUPAJ	859,1	83.999	97,8	

PP – 1000	Evidenčni list o vzdrževanju načrta
-----------	-------------------------------------

3. ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

3.1 Temeljne podmene načrta

Temeljne podmene načrta zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh na območju Podravske regije so:

1. Regijski načrt je izdelan za primer razglasitve epidemije ali pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh v Podravski regiji in v RS, ko je treba poleg služb v zdravstveni dejavnosti in drugih služb uporabiti tudi sile in sredstva za ZRP,
2. Odziv bo usklajen z usmeritvami NIJZ in odločitvami POV CZ RS,
3. Za izvajanje operativnih nalog sil za ZRP v Podravju je odgovoren poveljnik CZ za Podravje. V primeru, da v razmerah epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni v regiji sredstva in sile za obvladovanje ne zadoščajo oziroma regija z njimi ne razpolaga, se zaprosi za pomoč državi (poveljnik CZ za Podravje-poveljnik CZ RS),
4. Življenja prebivalcev so lahko ob epidemiji oziroma pandemiji nalezljive bolezni pri ljudeh ogrožena, zato morajo biti prebivalci na okuženih in ogroženih območjih, kjer obstaja tveganje za širjenje nalezljive bolezni, pravočasno in objektivno obveščeni o pričakovani nevarnosti, možnih posledicah, ukrepih in nalogah za zmanjšanje in odpravo posledic ter o ravnanju ob

dogodku, ki pomeni tveganje za zdravje ljudi. Občine v svojih načrtih ali delih načrta natančneje določijo načine obveščanja prebivalcev,

5. V občinskih načrtih se določijo načini izvajanja osebne in vzajemne zaščite.

3.2. Zamisel izvedbe zaščite, reševanja in pomoči

3.2.1. Koncept odziva ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh

Koncept odziva ob pojavu nalezljivih bolezni pri ljudeh:

1. POJAV PRVIH PRIMEROV POVZROČITELJA NALEZLJIVE BOLEZNI

- Posamezen izbruh ali nekaj izbruhov nalezljive bolezni pri ljudeh spremljajo in obvladujejo službe v zdravstveni dejavnosti.

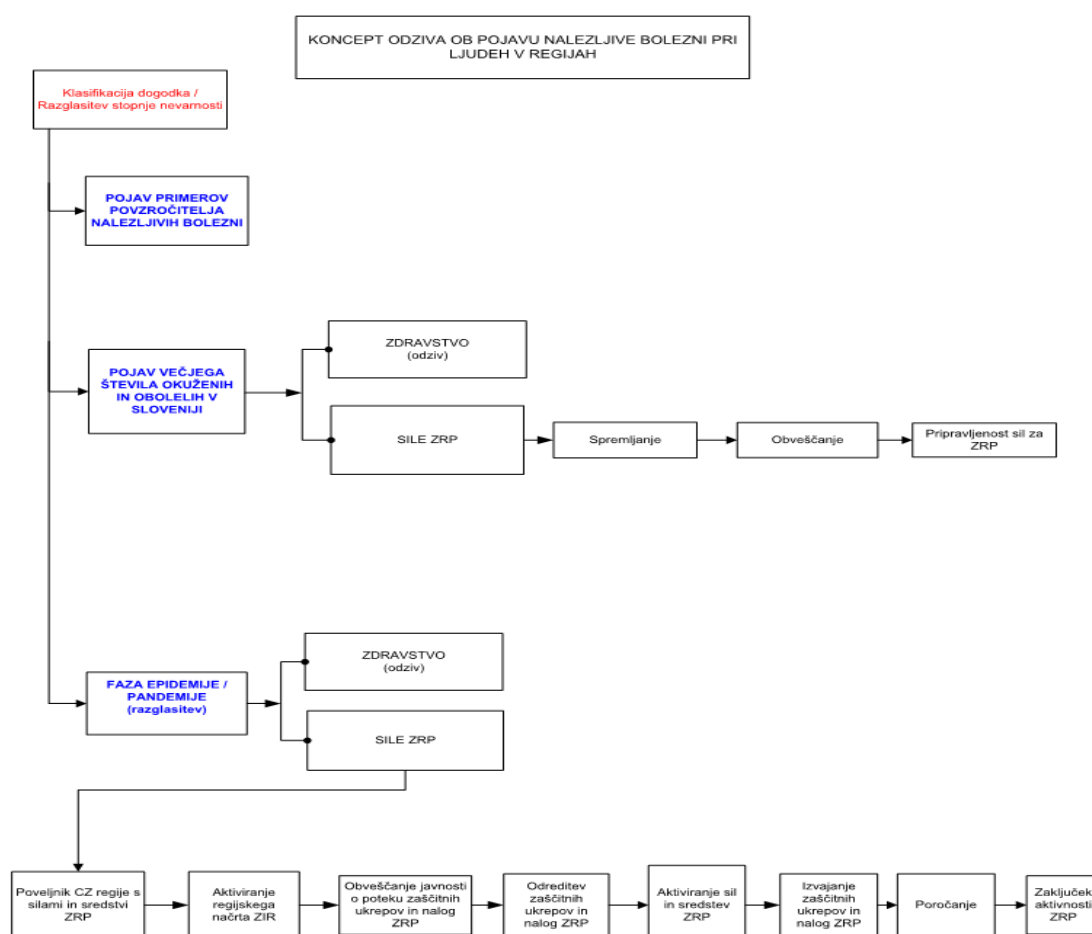
2. POJAV VEČJEGA ŠTEVILA OKUŽENIH IN OBOLELIH V SLOVENIJI

- Aktivnosti na regijsko ravni izvajajo izvajalci zdravstvene dejavnosti v okviru mreže javne zdravstvene službe;
- sile za ZRP v regiji so v stanju pripravljenosti za pomoč pri zagotavljanju pogojev za delovanje zdravstva v razmerah epidemije/pandemije;
- s pripravami na izvajanje nalog v razmerah epidemije oziroma pandemije se prične na vseh nivojih načrtovanja in pri vseh nosilcih načrtovanja in izvajalcih nalog po načrtih.

3. RAZGLASITEV EPIDEMIJE/PANDEMIJE

- Poleg zdravstva so vključena resorna ministrstva, ki izvajajo ukrepe za zmanjševanje širjenja bolezni na svojem področju v skladu z usmeritvami zdravstva, sile za ZRP, javni zavodi na področju ZRP, Rdeči križ Slovenije, prostovoljske in humanitarne organizacije, mednarodne organizacije;
- sile za ZRP iz regijske pristojnosti pri izvajanju zaščitnih ukrepov in nalog ZRP vodi poveljnik CZ regije ob podpori Š CZ regije v sodelovanju z MZ ob strokovni podpori NIJZ. Regijski poveljniki CZ usklajujejo vključevanje občinskih sil za ZRP s poveljniki CZ občin;
- na podlagi poteka epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh NIJZ ocenjuje razmere na terenu ter pripravlja strokovna priporočila in sporočila. MZ o tem obvešča pristojne organe in javnost, v skladu z načrtom komuniciranja;
- **če je epidemija na območje ene ali več občin se lahko aktivira regijski načrt**
- z aktiviranjem državnega načrta se aktivirajo tudi regijske in občinske sile in sredstva za ZRP ter načrti zaščite in reševanja ali posamezni deli občinskih načrtov zaščite in reševanja na ogroženih oziroma okuženih območjih;
- po aktiviranju regijskega načrta poveljnik CZ regije obvešča pristojne organe in javnost o načrtovanih zaščitnih ukrepih in nalogah ZRP, njihovem poteku, izvedbi ter vključenih silah za ZRP in vodenju ZRP.

Slika 1: Koncept odziva na območju Podravske regije

3.3. Uporaba načrta

Regijski načrt zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh v Podravju se aktivira, ko je razglašena epidemija oziroma pandemija nalezljive bolezni pri ljudeh na območju Podravja in je treba poleg služb v zdravstveni dejavnosti in drugih služb uporabiti tudi regijske sile in sredstva za ZRP, izvajati zaščitne ukrepe in naloge ZRP ter dejavnosti, opredeljene v načrtu dejavnosti Izpostave.

Ko se aktivira Regijski načrt zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh, so aktivirani tudi občinski načrti zaščite in reševanja ali posamezni deli občinskih načrtov zaščite in reševanja na ogroženem oziroma okuženem območju, kjer je prišlo do pojava epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh.

V primeru, ko državni načrt še ni aktiviran, regijski poveljnik CZ za Podravje aktivira načrt ZiR na predlog poveljnika CZ RS.

Občinski načrti se lahko aktivirajo pred razglasitvijo epidemije oz. pandemije, ko redne službe ne obvladujejo več razmer na svojem območju in ko je na zahtevo zdravstva potrebno aktivirati občinske sile ZRP. Navodila in ukrepe določi pristojna OE NIJZ.

O aktiviranju obvestijo poveljnika CZ Podravske regije.

Oznaka	Naslov
D – 19	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta zaščite in reševanja
D - 20	Vzorec sklepa o preklicu aktiviranja načrta ZiR ob nesreči

4. SILE IN SREDSTVA ZA ZRP TER VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA

4.1 Organi in organizacije, ki lahko sodelujejo pri izvedbi nalog iz regijske pristojnosti

4.1.1. Regijski organi

- URSZR, Izpostava Ptuj,
- NIJZ, Območna enota Maribor,
- URSVHVVR-Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Območni urad Ptuj,
- Zdravstveni inšpektorat RS, Območna enota Maribor in Murska Sobota,
- Policija PU Maribor.

4.1.2. Sile za zaščito, reševanje in pomoč na regijski ravni

Enote, službe in organi CZ:

- poveljnik CZ Podravske regije,
- namestnik poveljnika CZ Podravske regije,
- štab CZ Podravske regije,
- oddelek za tehnično reševanje,
- ekipa za reševanje na vodi in iz vode,
- oddelek za radiološko, kemično in biološko zaščito-izvidovanje (RKB),
- služba za podporo,
- regijski logistični center,
- ekipe za popolnitev regijskega centra za obveščanje.

Oznaka	Naslov
P – 1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih Štaba CZ Podravske regije
P - 3	Pregled sil za ZRP
P - 4	Podatki o organih, službah in enotah CZ

4.1.3. Gasilske enote

- Gasilske enote širšega pomena PGD Ptuj in PGD Ormož,
- druge prostovoljne gasilske enote na območju Podravske regije iz GZ Destnik, GZO Dornava, GZ Gorišnica, GZO Juršinci, GZ Kidričevo, GZ Majšperk, GZ Ormož, OGZ Ptuj, GZ Središče ob Dravi, GZ Sveti Tomaž, GZ Trnovska vas-Vitomarci, GZ Videm.

Oznaka	Naslov
P - 11	Pregled GE s podatki o poveljnikih in namestnikih
P - 12	Pregled gasilskih enot širšega pomena s podatki o poveljnikih in namestnikih

4.1.4. Enote ter službe društev in drugih nevladnih organizacij

Prostovoljske in humanitarne organizacije, ki se glede na poslanstvo in razpoložljivost prostovoljcev in materialnih sredstev vključijo v izvajanje nalog pomoči in oskrbe prebivalcev ob naravnih in drugih nesrečah v dogovoru z Izpostavo URSZR Ptuj in občinami:

- Rdeči križ Slovenije, OZ Ptuj in OZ Ormož,
- Slovenska Karitas, Nadškofijska Karitas Maribor,
- Skavti,
- Taborniki,
- Drugi (Filantropija, EHO Podpornica...).

Za pripravljenost, opremljenost in usposobljenost enot so zadolženi ustanovitelji. Obveznosti ustanoviteljev so opredeljene v merilih za organiziranje, usposabljanje in opremljanje in v pogodbah o sofinanciranju za ukrepanje ob nesrečah, za tiste, ki jih sklepajo.

Oznaka	Naslov
P – 7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti, pomembne za zaščito in reševanje
P - 24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev ter in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju

4.1.5. Enote, službe ki jih organizirajo državni organi

- Mobilna enota ekološkega laboratorija (MEEL),
- Javne zdravstvene službe,
- Dispečerski center zdravstva Maribor,
- Veterinarske organizacije s koncesijo,
- Splošna bolnišnica Ptuj,
- CSD Spodnje Podravje, center za socialno delo na območju upravnih enot: Ptuj in Ormož.

Oznaka	Naslov
P – 27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in DCZ
P - 28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P - 29	Pregled veterinarskih organizacij

4.2 Materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta

Materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta so poleg potrebnih sredstev za izvajanje dejavnosti nosilca izdelave načrta dejavnosti še:

- osebna in skupinska zaščitna in reševalna oprema ter orodja za delovanje sil za ZRP ter
- objekti.

Potrebna materialno-tehnična sredstva zagotavljajo (nabavljajo, skladiščijo, vzdržujejo, distribuirajo, itd.) nosilci izdelave načrtov dejavnosti iz 7. poglavja tega načrta za najmanj en mesec delovanja.

Ob epidemiji oziroma pandemiji nalezljive bolezni pri ljudeh se predvideva uporaba naslednje opreme in sredstev:

- sredstva za osebno in skupinsko zaščito, različne ravni za zaščito dihal ali delov ali celega telesa. Glede na potrebe, ki jih skupaj opredelita zdravstvo in izvajalec dejavnosti,
- razkužila in naprave za njihovo aplikacijo,
- dodatna ali prilagojena oprema za izvajanje dejavnosti v pogojih epidemije.

Natančen pregled DRSM skladiščenih v RLC Ptuj se nahaja v prilogi P – 8. V RLC Ptuj je skladiščena tudi osebna in skupna oprema ter sredstva za pripadnike regijskih enot CZ.

Oznaka	Naslov
P - 6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov regijskih enot za zaščito, reševanje in pomoč
P - 8	Pregled materialnih sredstev v regiji iz državnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč
D - 3	Načrt organizacije in delovanja regijskega logističnega centra

PP - 1002	Pregled-ocena potrebnih sil in sredstev ZRP
-----------	---

4.3. Regijske rezerve materialnih sredstev za ZRP

DRMS so namenske zaloge opreme za zaščito, reševanje in pomoč, ki vključujejo tudi opremo za delovanje ob izbruhu nalezljive bolezni. URSZR določen del DRMS skladišči v RLC, ki je namenjena za takojšnje aktiviranje za potrebe regije oziroma za pomoč izven regije.

URSZR načrtuje in izvaja letne nabave za namen dopolnjevanja DRMS.

O uporabi DRMS za primer naravnih in drugih nesreč in za pomoč prizadetim ob pojavu nalezljivih bolezni pri ljudeh odloča Vlada RS, v nujnih primerih pa o njihovi uporabi odloči poveljnik CZ RS.

DRMS so skladiščene v DLC Roje in regijskih logističnih centrih.

Oznaka	Naslov
P - 6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za ZRP
P - 8	Pregled materialnih sredstev iz državnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč

4.4. Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta

Finančna sredstva se načrtujejo za sodelujoče sile ZRP za:

- stroške operativnega delovanja (povračila stroškov za aktivirane pripadnike CZ in druge sile ZRP),
- dodatnega skladiščenja, vzdrževanja in servisiranja uporabljene opreme,
- stroške usposabljanja enot in služb,
- materialne in logistične stroške (organizacijske in prevozne stroške, prehrano, nastanitev ipd.),
- stroške izvedbe ukrepov.

Oznaka	Naslov
D - 1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta ZiR
PD - 1004	Merila za nagrajevanje prostovoljcev

5. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

5.1 Opazovanje in spremljanje širjenja nalezljivih bolezni pri ljudeh

Spremljanje nalezljivih bolezni v RS in v Podravski regiji izvaja OE NIJZ Maribor na podlagi Zakona o nalezljivih boleznih.

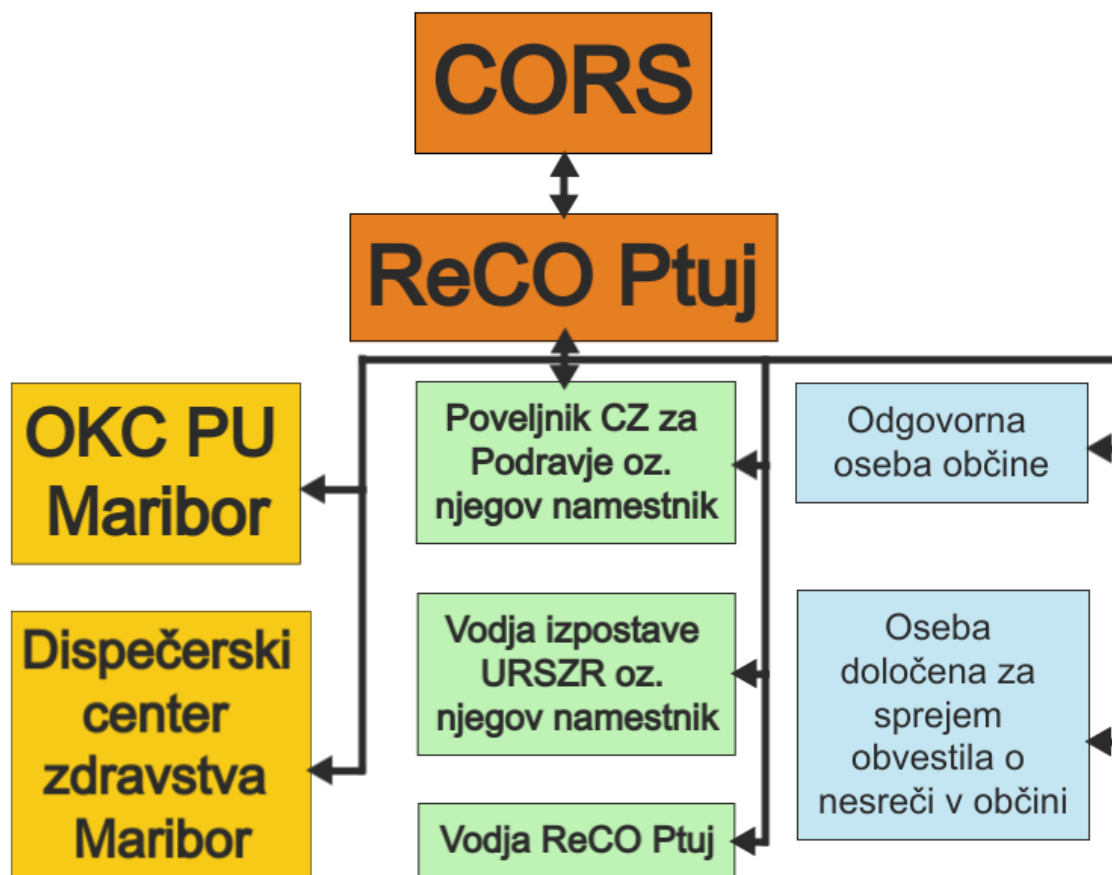
5.2 Obveščanje pristojnih organov in služb v Podravski regiji

ReCO Ptuj po prejemu obvestila od CORS o pojavu epidemije oz. pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh v RS obvesti:

- poveljnika CZ Podravske regije oziroma njegovega namestnika,
- vodjo izpostave URSZR oziroma osebo, ki ga nadomešča,
- vodjo Centra za obveščanje Ptuj,
- operativno-komunikacijski center - OKC PU Maribor,
- dispečerski center-služba zdravstva Maribor DCZ-DSZ MB,
- osebe, ki so določene za sprejem obvestila ReCO o nesreči v občini (v skladu z načrti obveščanja in aktiviranja lokalnih skupnosti).

Center za obveščanje Ptuj ob razglasitvi epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh obvešča pristojne osebe po seznamu. Obvesti le prvo določeno pristojno osebo oziroma prvo dosegljivo osebo na seznamu.

Na enak način ReCO posreduje tudi vse ostale informacije iz CORS

Slika 1: Shema obveščanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh v Podravju

Oznaka	Naslov
P – 2	Podatki o odgovornih osebah in zaposlenih na Izpostavi URSZR Ptuj
P - 15	Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči
D – 22-1	Načrt dejavnosti Izpostave URSZR Ptuj in Načrt dejavnosti Centra za obveščanje Ptuj

5.3 Obveščanje splošne javnosti

Ob razglašeni epidemiji je obveščanje splošne javnosti v pristojnosti države.

Po aktiviranju Štaba CZ za Podravje sporočila za javnost glede poteka zaščitno-reševalnih aktivnosti pripravi in posreduje v objavo Štab CZ za Podravje. To nalogo v Štabu CZ za Podravje opravlja predstavnik za odnose z javnostmi v sodelovanju s predstavnikoma OE NIJZ Maribor, ki vsebino sporočil predhodno uskladi tudi s prizadetimi občinami.

– ReCO Ptuj dnevne in izredne informativne biltene CORS posreduje prejemnikom v Podravju.

Oznaka	Naslov
P – 17	Seznam prejemnikov informativnega biltena
P - 18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov

5.4 Obveščanje prebivalcev na okuženem in ogroženem območju

Obveščanje prebivalcev na okuženem in ogroženem območju mora biti usklajeno s štabom CZ za Podravje. Za obveščanje prebivalcev o stanju na območju pandemije so pristojne občine v Podravski regiji.

6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV ZA ZRP

6.1 Aktiviranje regijskih organov vodenja in sil ZRP njihovih strokovnih služb

Enote, službe in druge operativne sestave sil za ZRP, ki so v regijski pristojnosti, na podlagi odredbe reg. poveljnika CZ ali njegovega namestnika, aktivira ReCO ali izpostava.

Regijske sile za ZRP, ki odidejo na prizadeta območja se zberejo na svojih zbirališčih. Na podlagi zahtev občin prizadetega območja občine določijo njihovo delovišče in izdajo delovne naloge.

Izpostava URSZR Ptuj ureja vse zadeve, povezane z nadomestili plač in povračili stroškov, ki jih imajo pripadniki CZ ter drugih sil za ZRP (poklicni in prostovoljci) pri opravljanju nalog ZRP.

V primeru aktiviranja regijskega načrta, država krije vse stroške, povezane s pripravljenostjo in delovanjem teh sil na prizadetem območju.

ReCO ali izpostava aktivira pripadnike enot, služb in drugih operativnih sestav sil za ZRP, ki so v državni pristojnosti, na zahtevo poveljnika CZ RS ali njegovega namestnika oziroma poveljnika državne enote za hitre intervencije ali njegovega namestnika.

Ekološki laboratorij z mobilno enoto ter zavode in druge organizacije, ki so na podlagi pogodbe z URSZR pristojni za identifikacijo nevarnih snovi oziroma svetovanje pri izvajanju intervencij aktivira CORS.

Za pomoč Policije pri izvajanju ZRP ob epidemiji oziroma pandemiji lahko poveljnik CZ za Podravje ali njegov namestnik zaprosi poveljnika CZ RS.

Predlog za aktiviranje in uporabo zmogljivosti Slovenske vojske poda poveljnik CZ za Podravje poveljniku CZ RS.

O protiepidemijskih zdravstvenih ukrepih odloča MZ na podlagi predloga NIJZ. Poveljnik CZ za Podravje spremlja razmere na okuženem oziroma ogroženem območju in odloča o izvajanju zaščitnih ukrepov in nalogah ZRP.

Oznaka	Naslov
P – 5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
D – 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč
D - 15	Vzorec delovnega naloga
D - 23	Dokumenti o aktiviranju pripadnikov regijskih enot in služb za ZRP v Podravju

6.2 Aktiviranje sredstev pomoči

Materialna pomoč države ob pojavu nalezljivih bolezni pri ljudeh obsega posredovanje pri zagotavljanju posebne opreme, ki jo potrebujejo sile za ZRP za izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP, ter pomoč v obliki zaščitne in reševalne opreme, objektov, finančnih sredstev, hrane, pitne vode ter zdravil in drugih življenjskih pripomočkov.

O uporabi DRMS za pomoč ob pojavu nalezljivih bolezni pri ljudeh odloča P CZRS na zahtevo Poveljnik CZ za Podravje.

V regijskem logističnem centru se:

- skladišči in razdeljuje opremo in sredstva za zaščito, reševanje in pomoč štabom, enotam in službam Civilne zaščite,
- skladišči in razdeljuje opremo in sredstva iz zalog materialnih sredstev prizadetim prebivalcem ob naravnih in drugih nesrečah (preko izpostav URSZR in občin),
- skladišči in razdeljuje opremo in sredstva za delovanje javne zdravstvene službe,
- zbira, skladišči in razdeljuje humanitarna in mednarodna pomoč,
- pomaga pri distribuciji opreme in sredstev iz državnih blagovnih rezerv in sredstev iz mednarodne humanitarne pomoči.

D – 3	Načrt organizacije in delovanja regijskega logističnega centra ter prevzema in razdelitve pomoči
-------	--

7. UPRAVLJANJE IN VODENJE

7.1. Organi in njihove naloge

Operativno strokovno vodenje CZ in drugih sil za ZRP se organizira in izvaja kot enoten sistem na lokalni, regionalni in državni ravni. Vodenje sil za ZRP in vodenja izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP je urejeno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06-UPB-1, 97/10 in 21/18-ZNOrg).

Predstavniki državnih organov na ravni regije, ki ne izdelujejo načrtov dejavnosti so vključeni v izvajanje nalog ZRP preko članov regijskega štaba CZ.

Potrebna materialno-tehnična sredstva zagotavljajo (nabavljajo, skladiščijo, vzdržujejo, distribuirajo, itd.) nosilci izdelave načrtov dejavnosti iz 7. poglavja tega načrta za najmanj en mesec delovanja.

7.1.1. Poveljnik CZ za Podravje

- oceni potrebo po vključevanju regijskih sil in sredstev ZRP,
- odloča o aktiviranju sil zaščite, reševanja in pomoči na nivoju regije,
- aktivira regijski načrt zaščite in reševanja,
- ovrednoti predloge o izvajanju zaščitnih ukrepov, jih odreja in prekliče, ko so za to izpolnjeni pogoji,
- operativno in strokovno vodi dejavnost CZ, skrbi za povezano ter usklajeno delovanje vseh sil za ZRP iz regijske in občinske pristojnosti,
- usklajuje operativne zaščitne ukrepe in naloge ZRP ter drugih državnih organov na regijski ravni in občin,

- koordinira aktivnosti s poveljniki CZ občin ter na njihovo zahtevo organizira potrebno pomoč v silah in sredstvih za zaščito, reševanje in pomoč ter izvaja koordinacijo s sosednjimi regijami,
- na zahtevo poveljnikov CZ prizadetih občin organizira oziroma zaprosi za potrebno pomoč v silah in sredstvih za zaščito, reševanje in pomoč,
- usklajuje sprejem pomoči v silah in sredstvih za območje Podravja,
- usmerja dejavnost in poroča poveljniku CZ RS o izvršenih ukrepih in stanju na prizadetem območju,
- vodi pripravo končnega poročila o izvajanju zaščite in reševanja ter ga posreduje Poveljniku CZ RS in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

7.1.2 Izpostava URSZR Ptuj

- izdelava načrt dejavnosti,
- opravlja upravne in strokovne naloge zaščite, reševanja in pomoči iz svoje pristojnosti (pozivanje pripadnikov, vodenje finančnih zadev),
- zagotavlja delovanje komunikacijskega sistema za delovanje regijskih in občinskih sil za ZRP,
- zagotavlja informacijsko podporo organom vodenja na regijski ravni,
- obvešča pristojne organe o aktiviranju regijskega načrta,
- zagotavlja prostorske, telekomunikacijske in druge pogoje za delo poveljnika CZ za Podravje in člane Štaba CZ za Podravje,
- nudi administrativno in logistično pomoč poveljniku in članom štaba CZ za Podravje pri vodenju zaščite, reševanja in pomoči ter pri odpravljanju posledic,
- skrbi za delovanje logističnega centra,
- zagotavlja logistično podporo pri delovanju regijskih sil ZRP,
- zagotavlja Službo za podporo poveljniku CZ RS,
- zbira, obdeluje in posreduje podatke o nesreči in drugih, z njo povezanih, dogodkih,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D – 2	Načrt delovanja Izpostave URSZR Ptuj ter zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ in štaba CZ za Podravje
-------	--

7.1.3. Policijska uprava Maribor

- varuje življenja, osebno varnost in premoženje ljudi ter vzdržuje javni red na prizadetem območju,
- preprečuje, odkriva in preiskuje kazniva dejanja ter prekrške, odkriva in prijema njihove storilce ter druge iskane osebe in jih izroča pristojnim organom,
- nadzira in skladno s stanjem prometne infrastrukture ureja promet ter omogoča interveniranje silam za ZRP,
- skladno z razmerami varuje državno mejo in izvaja mejni nadzor ter policijske naloge v zvezi s tujci,
- s svojo letalsko enoto sodeluje pri opravljanju policijskih, humanitarnih, oskrbovalnih, izvidovalnih in drugih nalog, pomembnih za ZRP,
- izvaja zakonsko določene naloge in nudi pomoč pri izvajanju določenih ukrepov, ki jih odredijo pristojne inštitucije (prepoved oziroma omejitev gibanja prebivalstva na okuženih ali neposredno ogroženih območjih; prepoved zbiranja ljudi po šolah, kinodvoranah, javnih lokalih ali drugih javnih mestih, dokler ni več nevarnosti širjenja nalezljive bolezni),
- sodeluje pri identifikaciji žrtev,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22-2	Načrt dejavnosti Policijske uprave Maribor
----------	--

7.1.4. Nacionalni inštitut za javno zdravje, Območna Enota Maribor

- predlagajo in izvajajo ukrepe za preprečevanje epidemije in pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh,
- izvajajo epidemiološko spremljanje epidemijskega oziroma pandemijskega pojavljanja nalezljivih bolezni,
- ob pojavu nalezljive bolezni pripravijo oceno tveganja za javno zdravje,
- usklajujejo pripravo smernic in standardnih postopkov za obvladovanje epidemije oziroma pandemije nalezljivih bolezni pri ljudeh,
- opredeljujejo potrebe po laboratorijski diagnostiki mikroorganizmov, komunicira in posreduje informacije za splošne in strokovne javnosti skladno s planom obveščanja,
- po potrebi vzpostavijo linijo odprtega telefona za prebivalstvo za informacije o preprečevanju širjenja nalezljivih bolezni pri ljudeh,
- predlagajo in izvajajo ukrepe za zagotavljanje izolacije in karantene,
- predlagajo strategijo in operativni načrt zaščite s cepljenjem in z zdravili, ter ga po potrebi izvajajo,
- opravljajo druge naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22-6

Načrt dejavnosti NIJZ OE Maribor

7.1.5. Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Območni Urad Ptuj

- spremlja stanje in sprejema ukrepe za preprečevanje pojava in širjenja zoonoz,
- zagotavlja medsebojno sodelovanje in obveščanje z NIJZ in MZ ob pojavu zoonoz pri živalih in v primeru izbruhov okužb, povzročenih z živali,
- v sodelovanju z MZ pripravi kratkoročne in dolgoročne preventivne ukrepe in programe za varstvo prebivalstva pred zoonozami, pri čemer se določijo ukrepi, izvajalci, roki in sredstva za njihovo izvedbo,
- usklajuje izvajanje odrejenih zdravstvenih in zaščitnih ukrepov ter nalog ZRP,
- odreja oziroma izvaja ukrepe za ugotavljanje, preprečevanje širjenja in zatiranje bolezni živali, skladno z zakonodajo,
- izdaja obvezna navodila uradnim veterinarjem UVHVVR in veterinarskim organizacijam,
- spremlja gibanje bolezni živali v državi in tujini ter o tem obvešča vse zainteresirane javnosti v Sloveniji in tujini,
- izvaja inšpekcijski nadzor nad varnostjo živil oziroma hrane,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22-4

Načrt dejavnosti UVHVVR, OU Ptuj

Predstavniki državnih organov na ravni regije, ki ne izdelujejo načrtov dejavnosti so vključeni v izvajanje nalog ZRP preko članov regijskega štaba CZ oz. se glede na razvoj situacije lahko vključijo tudi drugi odgovorni posameznih služb na regijski ravni.

7.1.6 Zdravstveni inšpektorat RS, OE Maribor in Murska Sobota

- izvaja inšpekcijski nadzor nad odloki Vlade RS in odredbami ministra, pristojnega za zdravje, ki so sprejeti na podlagi Zakona o nalezljivih boleznih z drugimi pristojnimi inšpekcijskimi organi in policijo,
- pripravi načrt delovanja in
- zagotavlja stalno zalogo zaščitnih in drugih sredstev in opreme za 1 mesec svojega delovanja v pogoji epidemije.

7.1.7. Nevladne in druge organizacije

Območne organizacije Rdečega križa, Slovenska Karitas, PGD Ptuj in PGD Ormož, prostovoljna gasilska društva GZ v Podravju:

- vključujejo se v skupne akcije zaščite, reševanja in pomoči na podlagi odločitve poveljnika CZ za Podravje oz. njegovega namestnika in
- izvajajo naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22/6-7	Načrt dejavnosti RKS, Karitas
------------	-------------------------------

Oznaka	Naslov
P – 11	Pregled GE s podatki o poveljnikih in namestnikih
P - 12	Pregled gasilskih enot širšega pomena s podatki o poveljnikih in namestnikih
P - 25	Pregled humanitarnih (človekoljubnih) organizacij, ki sodelujejo pri oskrbi prebivalcev

7.1.8. Enote in službe, ki jih organizirajo državni organi

Zdravstveni domovi v Podravju, SB Ptuj DCZ Maribor:

- organizirajo in izvajajo medicinsko oskrbo na terenu in v zdravstvenih ustanovah,
- DCZ zagotavlja sprejem nujnih klicev z zdravstvenega področja, spremljanje, razporejanje in koordiniranje delovanje vseh ekip nujne medicinske pomoči in ekip nenujnih ter sanitetnih prevozov pacientov ter vodi evidenco razpoložljivih zmogljivosti bolnišnic, vključenih v sistem NMP v Podravski regiji,
- V primeru naravnih ali drugih (množičnih) nesreč, kriznih razmer ali vojne DCZ zagotavlja pretok informacij, ki so potrebne za učinkovito koordiniranje in usmerjanje delovanja zdravstvenega sistema v regiji v skladu s svojim načrtom,
- Dispečerska služba zdravstva-DSZ opravlja funkcijo koordinatorja vseh prevozov okuženih in/ali obolelih oseb za nalezljivo bolezen, ne glede na to, ali je enota JZZ vključena v enotni sistem DSZ.
- izvajajo druge ukrepe in naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22/8	Načrt dejavnost Splošne bolnišnica Ptuj
----------	---

Oznaka	Naslov
P – 27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in DCZ
P - 28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic

Center za socialno delo s sedežem na Ptuj in v Ormožu, območje upravnih enot Ptuj in Ormož:

- oskrba ranljivih skupin
- usklajuje izvajanje ukrepov za preprečevanje in omejevanje epidemije
- opravlja naloge iz svoje pristojnosti

D – 22/9	Načrt dejavnost CSD Spodnje Podravje
----------	--------------------------------------

P – 26	Pregled centrov za socialno delo
--------	----------------------------------

Veterinarske organizacije s koncesijo:

- spremljajo stanje na terenu,
- izvaja odredene zdravstvene in zaščitne ukrepe ter naloge ZRP,
- izvaja ukrepe za ugotavljanje, preprečevanje širjenja boleznih živali,

- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

P – 29

Pregled veterinarskih organizacij

7.2 Operativno vodenje

Ob aktiviranju regijskega načrta vodi aktivnosti ZRP na območju Podravja poveljnik CZ za Podravje v sodelovanju s poveljnikom CZ RS in občinskimi poveljniki CZ.

Na podlagi napovedi poteka epidemije ali pandemije in ocene razmer poveljnik CZ RS določi zaščitne ukrepe in naloge ZRP ter o tem obvesti poveljnika CZ za Podravje.

Poveljnik CZ za Podravje usklajuje in usmerja aktivnosti, ko se aktivirajo regijske sile in sredstva za ZRP in se v intervencijo vključijo gasilske ter druge enote iz več občin, Policija in SV.

Operativno strokovno vodenje sil za ZRP v Podravju izvaja poveljnik CZ za Podravje ob pomoči štaba CZ za Podravje, v sodelovanju s poveljniki CZ prizadetih občin, vodjo intervencije in vodjo reševalnih enot.

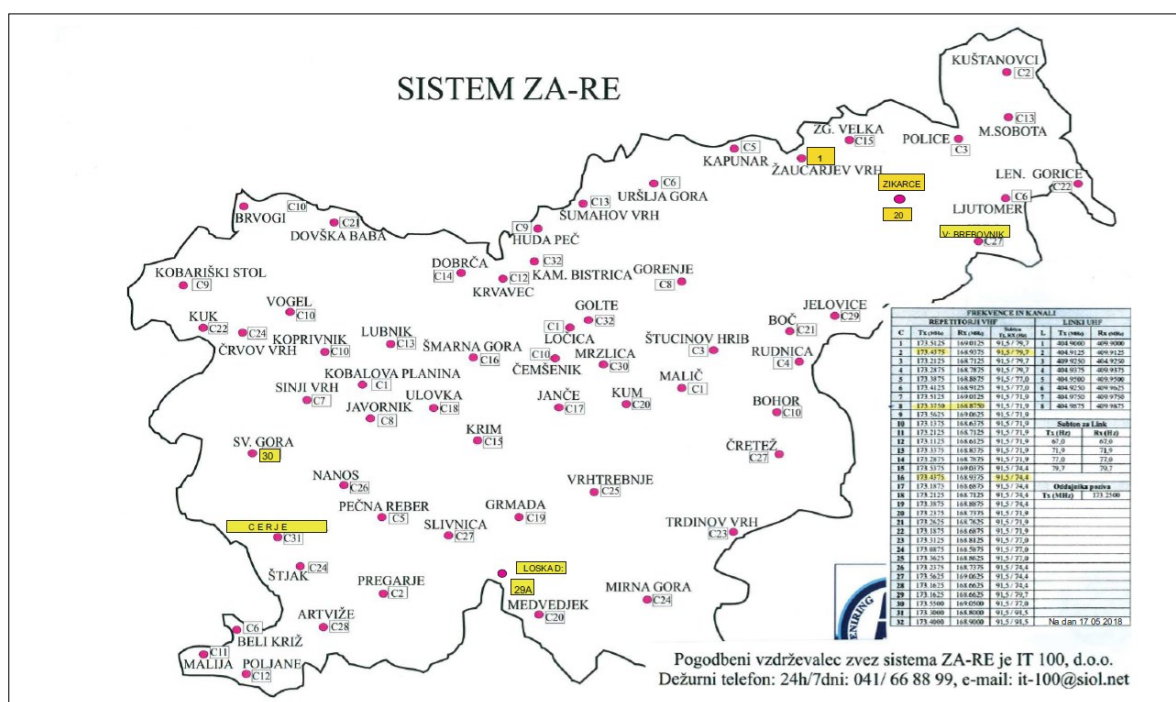
Dejavnosti za ZRP na območju občine operativno vodi poveljnik CZ občine s pomočjo štaba CZ občine.

Oznaka	Naslov
D - 2	Načrt izpostave URSZR za delovanje ter zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ in štaba CZ za Podravje
D – 22-1	Načrt dejavnosti Izpostave URSZR Ptuj in Načrt dejavnosti Centra za obveščanje Ptuj

7.3 Organizacija zvez

Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami in drugimi izvajalci zaščite, reševanja in pomoči poteka s storitvami oziroma zvezami, kot so opredeljene v državnem načrtu.

Slika 2: Repetitorske postaje s kanali sistema ZA-RE (URSZR, 2018)

Na območju **Podravja** delujeta dva **repetitorja** (Jelovice in Mali Brebrovnik). Izpad repetitorja se lahko nadomesti z mobilnim repetitorjem.

Ob omejeni uporabi sistema zvez ZARE zaradi razgibane konfiguracije terena je mobilni repetitor možno postaviti praviloma v **dveh** urah na določeno lokacijo. Center za obveščanje Ptuj posreduje PGD Ptuj zahtevo za namestitev mobilnega repetitorja v Podravju (lokacija odvisna od nesreče). Mobilni repetitor se nahaja v prostorih PGD Ptuj.

Uporaba mobilnih repetitorskih postaj ZA-RE

Mobilne repetitorske postaje se uporabljajo za nadomestilo izpadlih repetitorskih postaj radijske mreže sistema zvez ZA-RE ali za izboljšanje delovanja te mreže, če gre za lokacijo s slabšo pokritostjo z radijskim signalom ZA-RE ali za potrebe po dodatnem repetitorju zaradi povečanega radijskega prometa oziroma zahteve zaradi organizacije prometa radijskih zvez ZA-RE ob nesreči.

Podsistem osebnega klica

V sistemu zvez ZA-RE deluje tudi podsistem osebnega klica (pozivniki). Ta omogoča pošiljanje pisnih sporočil imetnikom sprejemnikov osebnega klica. Sporočila na območju Podravja pošilja Center za obveščanje Ptuj. Oddajniško mrežo sestavlja 60 oddajnikov zgornje in 73 digitalnih repetitorjev spodnje mreže. Če bi bilo nujno, bi bilo mogoče namestiti tudi mobilni digitalni repetitor.

Oznaka	Naslov
P - 19	Radijski imenik sistema zvez ZA-RE
D – 4	Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči
PD - 1007	Organizacijska shema zvez

8. ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

Ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh se bodo poleg splošnih in posebnih zdravstvenih ukrepov za preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni pri ljudeh na področju zdravstva izvajali tudi ukrepi in naloge ZRP.

8.1 Splošni in posebni ukrepi za preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni pri ljudeh

Za določitev splošnih in posebnih zdravstvenih ter drugih posebnih ukrepov za preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni pri ljudeh je zadolžen NIJZ, v Podravju OE NIJZ Maribor, zdravstveno nadzorstvo pa izvajata ZIRS in UVHVVR skladno s svojimi pristojnostmi.

Posebne ukrepe za preprečevanje in obvladovanje izvajajo fizične in pravne osebe, ki izvajajo zdravstveno dejavnost, pri nalezljivih boleznih, ki se prenašajo med živalmi in človekom (zoonozah), pa tudi fizične in pravne osebe, ki opravljajo veterinarsko dejavnost.

8.1.1 Posebni ukrepi

Med posebne ukrepe spadajo:

- osamitev (izolacija), karantena, obvezno zdravljenje in poseben prevoz bolnikov;
- cepljenje (imunizacija in imunoprofilaksa) ter zaščita z zdravili (kemoprofilaksa),
- dezinfekcija, dezinsekcija in deratizacija,
- drugi posebni ukrepi.

V primeru potreb po dodatni pomoči pri izvajanju teh posebnih ukrepov lahko po odločitvi poveljnika CZ RS oziroma poveljnika CZ za Podravje sodelujejo tudi **sile za ZRP** ter po potrebi tudi SV s svojimi razpoložljivimi zmogljivostmi. Pogoje in način izvajanja posebnih ukrepov opredeli ministrstvo, pristojno za zdravje.

Sile za ZRP bodo sodelovale pri izvajanju posebnih ukrepov in nalog, in sicer pri:

- delitvi in dostavi materialnih sredstev za izvajalce zdravstvene dejavnosti,
- meritvah telesne temperature na kontrolnih točkah pri prehodu državne meje,
- organizaciji osnovne oskrbe s hrano osebam v karanteni in izolaciji,
- dezinfekciji, dezinsekciji in deratizaciji,
- organizaciji usposabljanj za pravilno in varno izvajanje nalog in za pravilno uporabo zaščitnih sredstev.

Pogoje, način izvedbe nalog sodelujoče in njihove pristojnosti, aktivnosti in nadzor nad izvajanjem posebnih ukrepov opredeli ministrstvo, pristojno za zdravje.

Pogoje, način in sredstva za izvajanje dezinfekcije, dezinsekciji in deratizaciji predpiše minister, pristojen za zdravje v sodelovanju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo in ministrom, pristojnim za okolje in prostor.

Osamitev (izolacija)

Osamitev (izolacija) je ukrep, s katerim se omeji svobodno gibanje, ki ga določi lečeči zdravnik, NIJZ ali njegove območne enote obolelemu za nalezljivo boleznijo, da se omeji svobodno gibanje, kadar to lahko povzroči neposreden ali posreden prenos bolezni na druge osebe. Glede na način prenosa nalezljive bolezni in stanje kužnosti bolnika se določi vrsta osamitve, ki lahko poteka na bolnikovem domu, v zdravstvenem zavodu (hospitalizacija) ali pa na za ta namen posebej določenem prostoru. Osamitev lahko traja največ toliko časa, kolikor traja kužnost.

Pristojni organ v MZ določi:

- razloge za osamitev izven doma bolnika,
- pogoje, ki jih mora izpolnjevati objekt namenjen za nastanitev,
- prevoz do mesta izolacije,
- način spremljanja stanja bolnika,
- plačilo stroškov in
- pogoje za konec izolacije.

Oznaka	Naslov
D – 1020	Seznam lokacij primernih za izolacijo
D - 1021	Pogoji, ki jih mora izpolnjevati objekt namenjen za nastanitev oseb v izolaciji
D – 1023	Navodila za osebe, ki so napotene v izolacijo
D - 1024	Potrebna MTS za izvedbo izolacije

Karantena

Karantena je ukrep, s katerim se omeji svobodno gibanje in določijo obvezni zdravstveni pregledi zdravim osebam, ki so bile ali za katere se sumi, da so bile v stiku z nekom, ki je zbolel za kugo, virusno hemoragično mrzlico (Ebola, Lassa, Marburg) ali nalezljivo boleznijo, za katero je bila razglašena epidemija. Karanteno odredi minister, pristojen za zdravje, na predlog NIJZ.

Pristojni organ v MZ določi:

- razloge za karanteno izven stalnega ali začasnega bivališča osebe,
- pogoje, ki jih mora izpolnjevati objekt namenjen za nastanitev oseb v karanteni,
- organizacijo prevoza do mesta karantene,
- način spremljanja izvajanja karantene,
- plačilo stroškov in
- pogoje za zaključek karantene.

Oznaka	Naslov
D – 1027	Seznam lokacij primernih za karanteno
D - 1028	Pogoji, ki jih mora izpolnjevati objekt namenjen za nastanitev oseb v karanteni
D – 1029	Vzorec pogodbe z izvajalcem karantene
D - 1030	Navodila za osebe, ki so napotene v karanteno
D – 1031	Potrebna MTS za izvedbo karantene
D - 1032	Priporočila za pripravo objekta za karanteno, ravnanje osebja in nastanjenih v karanteni (NIJZ)

8.1.2 Drugi ukrepi s katerimi se omeji svoboda gibanja

Ob pojavu epidemije ali pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh, kadar s splošnimi in posebnimi ukrepi ni mogoče preprečiti, da se v RS zanesejo in v njej razširijo določene nalezljive bolezni lahko Vlada RS, odredi tudi **druge posebne ukrepe**, kot so:

- določi pogoje za potovanje v države, v katerih obstaja možnost okužbe z nevarno nalezljivo boleznijo, ali za prihod iz teh držav,
- prepove oziroma omeji gibanje prebivalstva na okuženih in ogroženih območjih,
- prepove zbiranje ljudi po šolah, kinodvoranah, javnih lokalih in drugih javnih mestih, dokler ne preneha nevarnost širjenja nalezljive bolezni,
- omeji in prepove promet posameznih vrst blaga in izdelkov.

Pri izvajanju drugih posebnih ukrepov sodeluje tudi Policija in organi in enote za zaščito, reševanje in pomoč. Ministrstvo, pristojno za zdravje tudi v sodelovanju s Policijo in Civilno zaščito, določi pogoje, način izvedbe, sodelujoče in njihove pristojnosti, posamezne aktivnosti pristojnih ter nadzor nad izvajanjem drugih posebnih ukrepov.

Glede materialne dolžnosti, nadomestila plače, varstva pri izvrševanju dolžnosti, povračilu škode in odgovornosti za povzročeno škodo se smiselno uporabljajo predpisi, ki urejajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

8.1.3 Drugi ukrepi

V določenih primerih nalezljivih bolezni se za širjenje bolezni lahko uporabljajo tudi ukrepi s katerimi se ugotavlja prisotnost znakov bolezni. Eden od takih je izvajanje ukrepa merjenja telesne temperature, ki ga izvajajo posamezniki, ki so primerno usposobljeni. Ukrepi se lahko izvajajo na mejah, na vstopnih točkah v poslovne objekte in poslovne zgradbe ter objekte institucionalnega varstva in druge.

Lastniki ali upravljalci objektov v skladu s priporočili NIJZ določijo ukrepe, način izvajanja ukrepov in odgovorne za izvajanje ukrepov za preprečitev širjenja okužbe in z njimi seznanijo uporabnike objektov.

Oznaka	Naslov
D – 1008	Načrt sodelovanja ZRP na občinski in državni ravni za izvajanje karantene oziroma izolacije
D - 1009	Navodila RKS za člane ekip PP za izvajanje nalog ob epidemiji

8.2. Zaščitni ukrepi in naloge zaščite, reševanja in pomoči

Ukrepi in naloge zaščite, reševanja in pomoči so namenjeni preprečitvi, ublažitvi, zmanjšanju nastanka in odpravi posledic epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh.

Ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh se izvajajo naslednji zaščitni ukrepi in naloge ZRP:

- prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi (ukrep),

- RKB zaščita - biološka zaščita (ukrep),
- prva pomoč in nujna medicinska pomoč (naloga),
- pomoč ogroženim in prizadetim (okuženim) prebivalcem (naloga),
- zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje (naloga).

8.2.1 Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi

Če je posledica epidemije ali pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh večje število mrtvih, je treba infektivna trupla ustrezno zaščititi pred okoljskimi vplivi skladno z Navodilom za ravnanje z infektivnimi trupli (D – 1001) in Pravilnikom o prevozu in pokopu posmrtnih ostankov (Uradni list RS, 70/97, 61/11, 53/17 in 56/17 –popr.).

Izpostava URSZR Ptuj ali štab CZ za Podravje obvesti občine z informacijami, ki so jih prejeli s strani Centra za obveščanje Ptuj ali Štaba CZ RS.

Občine v svojih načrtih natančno določijo lokacije za pokop večjega števila mrtvih, ki se načrtujejo tudi izven obstoječih pokopališč. Poleg tega vnaprej pripravijo mesta za hrambo infektivnih trupel, če vseh trupel ne bi mogli pravočasno pokopati.

Trupla do mesta pokopa prepeljejo pristojne javne službe. NIJZ pripravi navodila in usmeritve glede pogojev in načina izvedbe prevoza, pokopa, izkopa in prekopa posmrtnih ostankov v razmerah razglašene epidemije/pandemije.

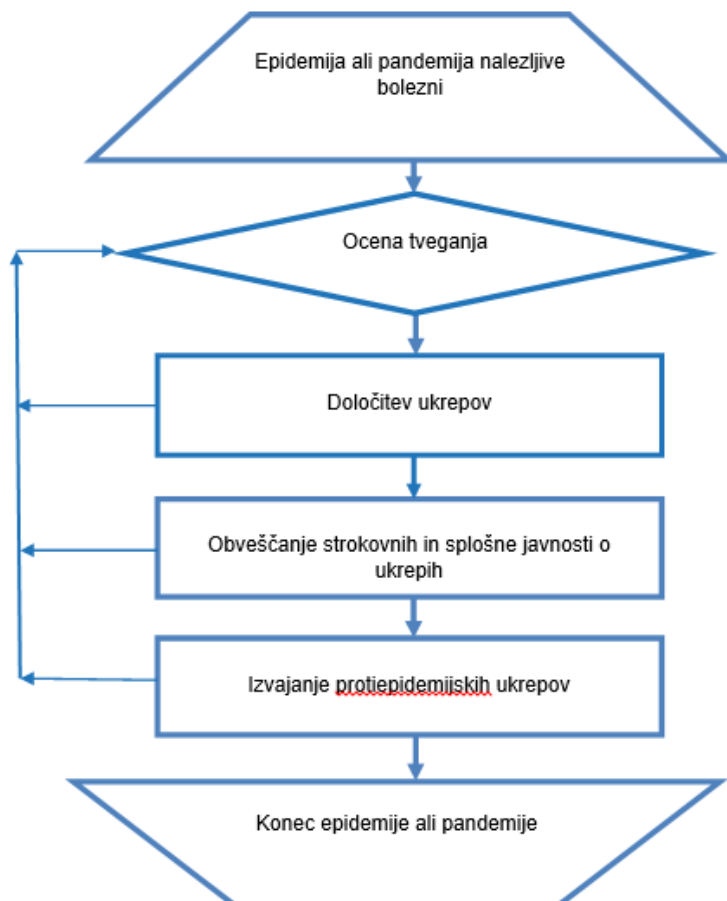
Občine poskrbijo za ustrezno obveščenost prebivalcev glede predpisanih omejitev in pogojev pokopa posmrtnih ostankov.

Po prejemu navodil začnejo občine izvajati zaščitni ukrep in poročajo o realizaciji poveljniku CZ za Podravje.

Oznaka	Naslov
D - 1002	Navodilo za ravnanje z infektivnimi trupli
D - 1010	Priporočila za postopanje z umrlim s COVID-19
D - 1011	Higienska priporočila za preprečevanje okužb z novim koronavirusom za pogrebno in pokopališko dejavnost

8.2.2 Biološka zaščita

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

Poveljnik CZ in štab CZ za Podravje sodeluje tako, da:

- posreduje dodatne informacije občinam v regiji in
- pomaga s silami ZRP, s katerimi v občini ne razpolagajo.

Gasilske enote sodelujejo pri razkuževanju javnih prostorov in površin, vozil in opreme NMP za bolnišnice in zdravstvene domove in druge objekte, ko obseg dela presega zmožnosti delovanja rednih službe.

O izvedenem ukrepu poročajo poveljniku CZ za Podravje.

D - 1012	Postopkovnik za določitev opreme in ukrepanje gasilcev v razmerah prisotnosti nalezljive bolezni
----------	--

8.2.3 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč

Tudi v razmerah epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh morajo javni zdravstveni zavodi (primarna, sekundarna in terciarna raven) v Podravski regiji zagotavljati nujno medicinsko pomoč.

Regija lahko sodeluje pri:

- prevozu in dostavi materialno tehničnih sredstev za vzpostavitev vstopnih točk (kontejnerji, šotori) za potrebe zdravstva

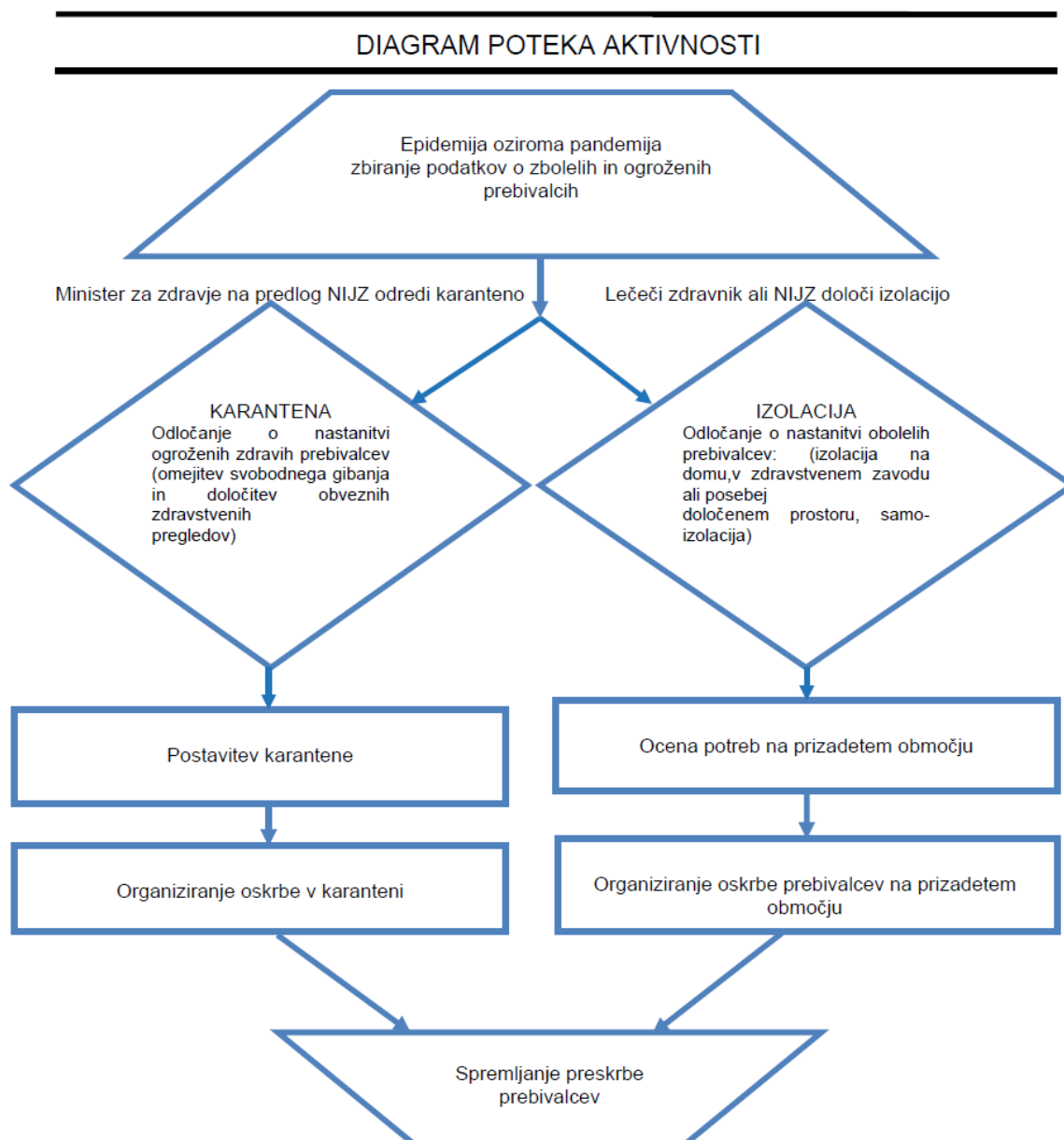
Ekipe prve pomoči CZ se lahko glede potrebe zdravstva uporabi za naslednje naloge:

- sodelovanje pri prevozu obolelih,
- negi obolelih,
- merjenju temperature in
- izvajanju sanitarno-higienskih in protiepidemijskih ukrepov.

O izvedeni nalogi občina poroča poveljniku CZ za Podravje.

Oznaka	Naslov
P - 27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in DCZ
P - 28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P - 3	Pregled sil za ZRP oz. Pregled ekip PP, ekipe PP CZ in RKS
PD - 109	Smernice za delovanje NMP ob množičnih nesrečah MZ

8.2.4 Pomoč ogroženim in prizadetim prebivalcem

Osebe, za katere je odrejena osamitev ali karantena, se smejo prevažati samo na način in pod pogoji, ki onemogočajo širjenje okužbe. Način in pogoje prevoza določi minister, pristojen za zdravje.

V času pred in po epidemiji je za organizacijo in izvajanje osamitve (izolacije) pristojno MZ.

Ob povečanju števila oseb v regiji, ki potrebujejo karanteno in je ne morejo izvajati v kraju bivanja, oziroma, ko se karantena ne sme izvajati na domu ali v primeru odreditve skupinske karantene pri zagotavljanju objektov in oskrbi oseb sodeluje CZ na vseh ravneh organiziranja v skladu s priporočili in v sodelovanju z NIJZ in zdravstvom.

Ministrstvo, pristojno za zdravje opredeli pogoje, način izvedbe, sodelujoče in njihove pristojnosti, posamezne aktivnosti pristojnih ter nadzor nad izvajanjem karantene in pri tem sodeluje tako s Policijo in Civilno zaščito.

Občine in občinski štabi CZ pomagajo pri zagotavljanju dodatnih lokacij in objektov namenjenih za karanteno ali osamitev.

Sile za ZRP na lokalni, regijski ravni sodelujejo pri zagotavljanju logističnih storitev za osebe, ki so v karanteni ali osami (npr. oskrba s hrano, zdravili, zdravniškimi pripomočki in drugimi nujnimi življenjskimi potrebščinami) in zagotovijo oskrbo ranljivih skupin.

Informacijska gradiva o nalezljivih boleznih pri ljudeh pripravi NIJZ. NIJZ poskrbi za vzpostavitev odprtega telefona za prebivalstvo, ki prebivalcem nudi informacije o preprečevanju širjenja nalezljivih bolezni pri ljudeh.

Službe za podporo po potrebi sodelujejo pri začasni nastanitvi in oskrbi ogroženih ter sprejemu in razdeljevanju sredstev mednarodne, človekoljubne in druge pomoči.

Za izvajanje pomoči pri oskrbi ranljivih skupin se na občinski ravni vključijo tudi nevladne in humanitarne in druge organizacije. O načinu delovanja in nalogah, ki jih bodo izvajali se dogovorijo z lokalno skupnostjo.

Psihološko pomoč in podporo prebivalstvu ob epidemiji izvajajo deležniki, ki sodijo v pristojnost ministrstva, pristojnega za zdravje in Nacionalnega inštituta za javno zdravje v sodelovanju z nevladnimi organizacijami. Ob večjih potrebah lahko sodeluje tudi Služba za psihološko pomoč CZ.

Oznaka	Naslov
P - 25	Pregled humanitarnih (človekoljubnih) organizacij, ki sodelujejo pri oskrbi prebivalcev
PD - 1013	Usmeritve občinam pri organizaciji oskrbe prebivalcev v času epidemije oziroma pandemije
PD – 1015	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči v razmerah epidemije oziroma pandemije
PD - 1017	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob pojavu nalezljive bolezni

Občine v svojih načrtih opredelijo:

- s katerimi silami ZRP bi sodelovale pri izvajanju ukrepa osamitve (izolacija), karantene in pri posebnem prevozu bolnikov,
- kako bodo sodelovali pri začasni nastanitvi in oskrbi ogroženih (sodelovanje po potrebi) in
- pomoč pri razdeljevanju človekoljubne in druge pomoči.

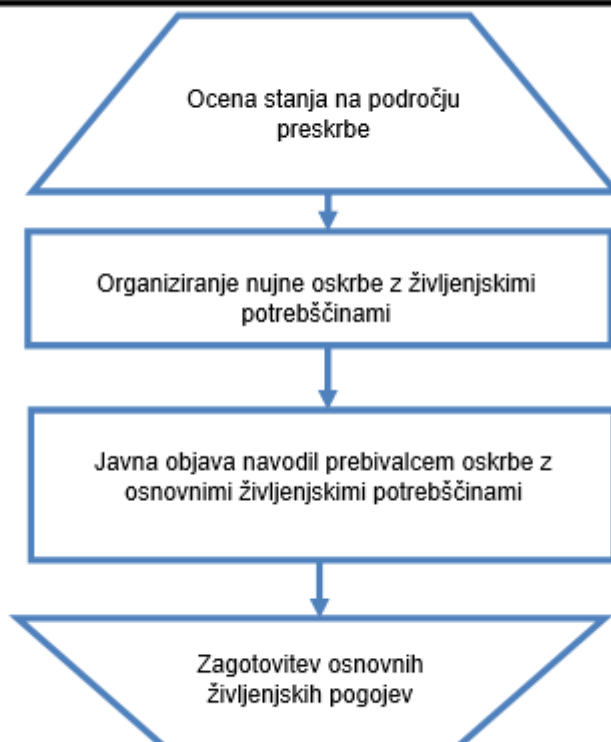
Občine zagotavljajo pomoč ogroženim in prizadetim prebivalcem glede na potrebe ter poročajo poveljniku CZ za Podravje oz. njegovemu namestniku.

Regija spremlja izvedbo naloge, se vključuje glede na potrebe občine in poroča poveljniku CZ RS.

Informacijska gradiva o nalezljivih boleznih pri ljudeh pripravi NIJZ, za območje Podravske regije. NIJZ OE Maribor poskrbi za vzpostavitev odprtega telefona za prebivalstvo, ki prebivalcem nudi informacije o preprečevanju širjenja nalezljivih bolezni pri ljudeh.

8.2.5 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh obsega zagotovitev:

- nujne zdravstvene oskrbe ljudi in živali,
- nastanitev in oskrba zbolelih in ogroženih prebivalcev s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami,
- zagotavljanje delovanja nujne komunalne infrastrukture (npr. pitne vode, odvajanje in čiščenje komunalnih voda, odstranjevanje in ravnanje s komunalnimi odpadki, dobava elektrike, plina, daljinskega ogrevanja, IKT storitve, vzdrževanje javnih površin, zimska služba, pogrebna, gasilska služba, lekarniška dejavnost...),
- zagotavljanje delovanja storitev (prodaja prehrabnih artiklov za ljudi in domače živali ...),
- pravilno ravnanje s posmrtnimi ostanki,
- pravilno ravnanje z odpadki in odplakami in
- pravilno ravnanje z infektivnimi odpadki.

Za izvajanje nalog zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje so zadolžene javne službe, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki izvajajo javne in za javnost pomembne storitve.

Sklep o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP na ravni države sprejme poveljnik CZ RS na podlagi ocene, da so osnovni življenjski pogoji izpolnjeni in izvajanje ukrepov in nalog ZRP ni več potrebno izvajati.

Splošne in posebne zdravstvene ukrepe ter druge ukrepe za preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni pri ljudeh preklic minister, pristojen za zdravje oziroma Vlada RS.

Naloga **regije** je usklajevanje dela med občinami in organizacijami ter javnimi službami, ki so regijskega pomena.

Naloga **občine** je, da v primeru potrebe s svojimi službami zagotovi izvedbo navedenih nalog.

Oznaka	Naslov
D - 10	Osnovni pogoji za življenje ob naravnih in drugih nesrečah – priporočilo
D – 20	Vzorec sklepa o preklicu aktiviranja načrta ŽiR ob nesreči

9. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsega vse aktivnosti, ki jih prebivalci izvajajo za preprečevanje širjenja epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh, za njihovo zdravje in življenje. Prebivalci, lastniki in uporabniki stavb, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, posamezniki, ki opravljajo samostojno dejavnost ter državni organi si morajo sami, na svoje stroške zagotoviti potrebna sredstva in opremo za osebno in vzajemno zaščito.

Poleg delovanja zdravstvene službe lahko tudi prebivalci sami veliko naredijo za preprečevanje širjenja epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh, na primer:

- s higienkim umivanjem rok in higienkim ravnanjem ob kašljanju in kihanju,
- z razkuževanjem rok, bivalnih prostorov,
- s samoizolacijo v primeru nalezljivih bolezni,
- s pravilnim ravnanjem z živili in pravilno pripravo hrane,
- z izogibanjem stika z bolnimi živalmi,
- s primerno obleko, obutvijo in uporabo ustrezne varovalne opreme in posebnih zaščitnih sredstev,
- spravljenim ravnanjem z infektivnimi odpadki,
- s pravočasnim cepljenjem z upoštevanjem varne spolnosti in
- z ohranjanjem razdalje.

S cepljenjem in uporabo sredstev za osebno zaščito ter z doslednim upoštevanjem navodil, ki jih po sredstvih javnega obveščanja sporočajo strokovne službe, lahko prebivalci učinkovito zmanjšajo pojav bolezni pri ljudeh. Da bi lahko prebivalci učinkovito izvajali ukrepe in naloge za zaščito svojega zdravja in življenja, morajo biti temeljito seznanjeni z boleznijo, njeno nevarnostjo ter vsemi možnimi in potrebnimi zaščitnimi ukrepi.

Kadar je zaradi pojava nalezljive bolezni pri ljudeh ogroženo življenje ljudi, skrbi za organiziranje, razvijanje in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite MZ ob strokovni podpori NIJZ.

NIJZ pripravi informacijska gradiva (navodila in priporočila) o nalezljivih boleznih pri ljudeh za splošno javnost in za posebno ranljive populacije, poskrbi za distribucijo navodil in priporočil, spremlja njihovo upoštevanje ter prilagaja navodila in distribucijo za njihovo največjo učinkovitost.

NIJZ poskrbi tudi za vzpostavitev odprtega telefona za prebivalstvo, ki prebivalcem nudi informacije o preprečevanju širjenja nalezljivih bolezni pri ljudeh. V sodelovanju z nevladnimi organizacijami vzpostavi brezplačni telefon za prebivalce za ohranjanje dobrega psihičnega počutja prebivalcev in izvajanje psihološke podpore. NIJZ vsa navodila in priporočila o nalezljivih boleznih pri ljudeh objavlja tudi na svoji spletni strani [NIJZ](#).

Navodila in napotki za izvajanje osebne in vzajemne zaščite so objavljeni na spletni strani URSZR (www.sos112.si).

Naloga **regije** je, da poskrbi za distribucijo preventivnega gradiva (zgibanke idr.), ki ga v okviru usposabljanja prebivalcev za osebno in vzajemno zaščito pripravlja država.

10. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

10.1 Pomen pojmov

POJAV	POMEN
Izbruh	je pojav več primerov nalezljive bolezni kot pričakovano na določenem območju, v določenem časovnem obdobju in v določeni skupini ljudi.
Epidemija	je pojav tolikšnega števila primerov nalezljive bolezni ali tako velikega izbruha, ki po številu prizadetih oseb ali velikosti prizadetega območja pomembno presega običajno stanje in predstavlja tveganje za večji del prebivalstva in zahteva takojšnje ukrepanje.
Pandemija	je pojav, ko se okužba razširi na več celin. Do pandemije pride, kadar se v okolju pojavi nov povzročitelj nalezljive bolezni, s katerim se ljudje še nikoli niso srečali in so zato zanj bolj dovzetni. Povzročitelj ima dobro sposobnost širjenja med ljudmi, zato se jih lahko okuži veliko. Navadno se pandemija pojavlja v več valovih, ki so po svojih značilnostih med seboj lahko povsem različni.
Nesreča	je po Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami dogodek ali vrsta dogodkov, povzročenih po nenadzorovanih naravnih in drugih silah, ki prizadenejo oziroma ogrozijo življenje ali zdravje ljudi, živali ter premoženje, povzročijo škodo na kulturni dediščini in okolju v takem obsegu, da je za njihov nadzor in obvladovanje potrebno uporabiti posebne ukrepe, sile in sredstva, ker ukrepi redne dejavnosti, sile in sredstva ne zadostujejo.
Okuženo območje	je po Zakonu o nalezljivih boleznih območje, na katerem je ugotovljen eden ali več virov okužbe in na katerem so možnosti za širjenje okužbe.
Ogroženo območje	je po Zakonu o nalezljivih boleznih območje, na katero se lahko prenese nalezljiva bolezen z okuženega območja in na katerem so možnosti za širjenje okužbe.

10.2 Razlaga okrajšav

Okrajšava	Razlaga
CORS	Center za obveščanje Republike Slovenije
CZ	CZ Civilna zaščita
DCZ	Dispečerski center zdravstva
DSZ	Dispečerska služba zdravstva
HSC	Odbor za zdravstveno varnost (Health Security Committee),
ELME	Ekološki laboratorij z mobilno enoto
MEEL	Mobilna enota z ekološkim laboratorijem
IRSVNDN	Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami
JZZ	Javni zdravstveni zavodi
JRKBO	Enota za jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo
MZ	Ministrstvo za zdravje
NIJZ	Nacionalni inštitut za javno zdravje
NIJZ/CNB	Nacionalni inštitut za javno zdravje/Center za nalezljive bolezni
NLZOH	Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano
NKSNB	Nacionalna koordinacijska skupina za nalezljive bolezni
OKC UP GPU	Operativno komunikacijski center Uprave za policijske specialnosti Generalne policijske uprave
OKC PU	Operativno-komunikacijski center policijske uprave
ReCO	Regijski center za obveščanje
RKB zaščita	Radiološka, kemična in biološka zaščita
RS	Republika Slovenija
STA	Slovenska tiskovna agencija
SV	Slovenska vojska
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
UKOM	Urad Vlade RS za komuniciranje
UVHVVR	Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
ZA-RE	Radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja
ZiR	Zaščita in reševanje
ZIRS	Zdravstvena inšpekcija Republike Slovenije
ZRP	Zaščita, reševanje in pomoč

11. SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

11.1 Skupne priloge

Oznaka	Naslov
P - 1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih Štaba CZ Podravske regije
P - 2	Podatki o odgovornih osebah in zaposlenih na Izpostavi URSZR Ptuj
P - 3	Pregled sil za ZRP
P - 4	Podatki o organih, službah in enotah CZ
P - 5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
P - 6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za ZRP
P - 7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti, pomembne za zaščito in reševanje
P - 8	Pregled materialnih sredstev iz državnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč
P - 11	Pregled GE s podatki o poveljnikih in namestnikih
P - 12	Pregled gasilskih enot širšega pomena s podatki o poveljnikih in namestnikih
P - 15	Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči
P - 17	Seznam prejemnikov informativnega biltena
P - 18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
P - 19	Radijski imenik sistema zvez ZA-RE
P - 24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev ter in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
P - 25	Pregled humanitarnih (človekoljubnih) organizacij, ki sodelujejo pri oskrbi prebivalcev
P - 26	Pregled centrov za socialno delo
P - 27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in DCZ
P - 28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P - 29	Pregled veterinarskih organizacij

11.2 Posebne priloge

Oznaka	Naslov
PP – 1000	Evidenčni list o vzdrževanju načrta
PP – 1001	Regijska ocena ogroženosti ob pojavu nalezljivih bolezni pri ljudeh
PP – 1002	Pregled-ocena potrebnih sil in sredstev za ZRP
PP – 1004	Načrt pripravljenosti zdravstva na epidemije/pandemijo nalezljive bolezni v Sloveniji (MZ)
PP - 1007	Načrt pripravljenosti na pandemijo gripe na področju zdravstva

11.3 Skupni dodatki

Oznaka	Naslov
D - 1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta ZiR
D - 2	Načrt Izpostave URSZR za delovanja ter zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ in štaba CZ za Podravje
D - 3	Načrt organizacije in delovanja regijskega logističnega centra ter prevzema in razdelitve pomoči
D - 4	Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči
D - 10	Osnovni pogoji za življenje ob naravnih in drugih nesrečah – priporočilo
D - 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč

Oznaka	Naslov
D - 15	Vzorec delovnega naloga
D - 17	Vzorec prošnje za državno pomoč (pomoč sosednjih regij)
D - 19	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta zaščite in reševanja
D - 20	Vzorec sklepa o preklicu aktiviranja načrta ZiR ob nesreči
D - 22-1	Načrt dejavnosti Izpostave URSZR Ptuj in Načrt dejavnosti Centra za obveščanje Ptuj
D - 22-2	Načrt dejavnosti Policijske uprave Maribor
D - 22-4	Načrt dejavnosti UVHVVR, OU Ptuj
D - 22-6	Načrt dejavnosti NIJZ OE Maribor
D - 22/6	Načrt dejavnosti RKS,
D - 22/7	Načrt dejavnosti Slovenska Karitas
D - 22/8	Načrt dejavnost Splošne bolnišnica Ptuj
D - 22/9	Načrt dejavnost CSD Spodnje Podravje
D - 23	Dokumenti o aktiviranju pripadnikov regijskih enot in služb za ZRP v Podravju

11.4 Posebni dodatki

Oznaka	Naslov
PD - 109	Smernice za delovanje NMP ob množičnih nesrečah MZ
PD - 1002	Navodilo za ravnanje z infektivnimi trupli
PD - 1004	Merila za nagrajevanje prostovoljcev
PD - 1007	Organizacijska shema zvez
PD - 1008	Načrt sodelovanja ZRP na občinski in državni ravni za izvajanje karantene oziroma izolacije
PD - 1009	Navodila RKS za člane ekip PP za izvajanje nalog ob epidemiji
PD - 1010	Priporočila za postopanje z umrlim s COVID-19
PD - 1011	Higienska priporočila za preprečevanje okužb z novim koronavirusom za pogrebno in pokopališko dejavnost
PD - 1012	Postopkovnik za določitev opreme in ukrepanje gasilcev v razmerah prisotnosti nalezljive bolezni
PD - 1013	Usmeritve občinam pri organizaciji oskrbe prebivalcev v času epidemije oziroma pandemije
PD - 1015	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči v razmerah epidemije oziroma pandemije
PD - 1017	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob pojavu nalezljive bolezni
PD - 1020	Seznam lokacij primernih za izolacijo
PD - 1021	Pogoji, ki jih mora izpolnjevati objekt namenjen za nastanitev oseb v izolaciji
PD - 1023	Navodila za osebe, ki so napotene v izolacijo
PD - 1024	Potrebna MTS za izvedbo izolacije
PD - 1027	Seznam lokacij primernih za karanteno
PD - 1028	Pogoji, ki jih mora izpolnjevati objekt namenjen za nastanitev oseb v karanteni
PD - 1029	Vzorec pogodbe z izvajalcem karantene
PD - 1030	Navodila za osebe, ki so napotene v karanteno
PD - 1031	Potrebna MTS za izvedbo karantene
PD - 1032	Priporočila za pripravo objekta za karanteno, ravnanje osebja in nastanjenih v karanteni (NIJZ)